



δημόσιος Υπάλληλος

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.



Τετάρτη 28 Μαΐου 2025 Αρ. Φύλλου 1628 ΕΤΟΣ 60ον

Λευκωσία - Κύπρος

Συζητήθηκαν σε συνεδρία της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού εκκρεμούντα επαγγελματικά θέματα και αιτήματα των μελών

Με εκκρεμούντα θέματα που αφορούν ρυθμίσεις όρων εργασίας και γενικά οριζόντια επαγγελματικά θέματα των μελών ασχολήθηκε η Ολομέλεια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα συνεδριάσεων στον τρίτο όροφο του κτηρίου του Υπουργείου Οικονομικών την Τρίτη 20 Μαΐου. Επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Οργάνωσης μας ήταν ο Γενικός Γραμματέας συν. Στράτης Ματθαίου.

Συζητήθηκαν συγκεκριμένα τα θέματα:

1. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2024

Ως γνωστόν, οι προαναφερόμενοι Κανονισμοί εκκρεμούν για αρκετούς μήνες ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού χωρίς να διαφαίνεται οι διαφωνίες της επίσημης πλευράς και των συντεχνιών να συμβιβάζονται.

Στη συζήτηση του θέματος στην υπό αναφορά συνεδρία της ΜΕΠ διατυπώσαμε την πάγια θέση της Οργάνωσής μας ότι δεν πρόκειται να αποδεχτούμε μείωση των ετήσιων αδειών ασθενείας με πλήρεις απολαβές από 42 σε 28 ημέρες και από 8 σε 6 ημέρες χωρίς ιατρικό πιστοποιητικό αφού θεωρούμε ότι οι υπό αναφορά τροποποιήσεις συνιστούν στην ουσία φαλκίδευση και συρρίκνωση διαχρονικά λελογισμένων κεκτημένων δικαιωμάτων. Καταθέσαμε επίσης τη διαφωνία μας και για τη μη κάλυψη των χρόνιων ασθενών στους Προτεινόμενους Κανονισμούς, αφού μετά την εξάντληση των τριών εξαμηνων παρατάσεων θα υποχρεούνται να καταφεύγουν στο ταμείο Κ.Α. με κατά πολύ μειωμένες σε ποσοστό απολαβές.

Ως εκ του ότι οι διαφωνίες μας εστιάζονται κατά κύριο λόγο στο μέρος που

αφορά στις άδειες ασθενείας, ζητήσαμε όπως ο συγκεκριμένος Κανονισμός αφευθεί να εξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο και το υπόλοιπο μέρος των Κανονισμών προωθηθεί για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος της ΜΕΠ ανέφερε ότι θα συζητήσει περαιτέρω το θέμα με το ΤΔΔΠ.

2. Το αίτημα της Οργάνωσης μας για εξαίρεση των φθίνουσών δομών από τις διαδικασίες Διατμηματικής Προαγωγής

Έχει γίνει αποδεκτό από την Επίσημη πλευρά όπως το σκέλος για τις φθίνουσες δομές που αφορούν Οργανισμούς ευρύτερου δημόσιου τομέα που έχουν ολοκληρώσει προ πολλού τον κύκλο τους και οι θέσεις τους είχαν μεταφερθεί στο Δημόσιο και είναι σημειωμένες με διπλό σταυρό, να παραμείνουν θέσεις Προαγωγής και να μην μετατραπούν σε θέσεις Διατμηματικής Προαγωγής. Οι θέσεις αυτές αφορούν το Συμβούλιο Αμπελοοικονομικών Προϊόντων, Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης και Αρχή Κρατικών Εκθέσεων.

Ο διάλογος θα συνεχισθεί για τις υπόλοιπες φθίνουσες δομές που αφορούν, κυρίως θέσεις του Υπουργείου Υγείας που έχουν αποσπασθεί στον ΟΚΥΠΥ όπως, των Φυσιοθεραπευτών, Ακτινογράφων, Ακτινοδιαγνώστων, Διαιτολόγων, κ.ά. καθώς και φθίνουσων κυβερνητικών δομών /τμημάτων/υπηρεσιών, όπως η Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ο Αναδασμός και ο Έλεγχος Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών.

Για το Τμήμα Φορολογίας αποφασίστηκε οι θέσεις στην Κλίμακα Α13 να μετατραπούν σε θέσεις Διατμηματικής Προαγωγής.

3. Η μισθοδοτική τοποθέτηση υπαλλήλων σε Τμήματα/Υπηρεσίες που



τυγχάνουν αναβάθμισης

Σε συνέχεια γραπτών διαβημάτων της Οργάνωσης μας για τις περιπτώσεις υπαλλήλων που υπηρετούν κατά το στάδιο συνομολόγησης συμφωνίας για αναβάθμιση και η δομή τους μετατρέπεται σε φθίνουσα, και δεν κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα κατά τον επίμαχο χρόνο και τα αποκτούν σε μεταγενέστερο στάδιο, επαναλάβαμε τα επιχειρήματά μας τονίζοντας κυρίως ότι η ρύθμιση της εκκρεμότητας αυτής θα επενεργήσει θετικά στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών από τα επηρεαζόμενα τμήματα/υπηρεσίες και θα λειτουργήσει ως κίνητρο και επιβράβευση προς τους συναδέλφους που μερίμνησαν για την αναβάθμιση των προσόντων τους. Ταυτόχρονα η άρση της εκκρεμότητας αυτής θα συμβάλει και στην υλοποίηση βασικών παραμέτρων των αρχών της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης, αφού υπάλληλοι με τα ίδια προσόντα που εκτελούν τα ίδια καθήκοντα θα τυγχάνουν ισότιμης μισθολογικής μεταχείρισης.

Η επίσημη πλευρά δήλωσε ότι κατανοεί το θέμα και το αίτημα της Συντεχνίας το οποίο και βρίσκει λογικό. Στη συζήτηση που ακολούθησε διαφάνηκε ότι θα πρέπει να εξεταστούν διάφορα διαδικαστικά θέματα προτού υπάρξει συμφωνία και ληφθούν οι τελικές αποφάσεις.

4. Η δημιουργία ανελλικτικών επιπέδων προς ολοκλήρωση των αντίστοιχων δομών σε Τμήματα/Υπηρεσίες όπου τα επίπεδα αυτά υπολείπονται

Η Οργάνωση μας ανέπτυξε την επιχειρηματολογία της και ζήτησε όπως σε όλες τις δομές του δημοσίου και κυρίως στις τεχνικές δομές, δομές λυκείου και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης η Εργοδοτική πλευρά να προβαίνει έγκαιρα σε όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες ούτως ώστε εκεί και όπου επέρχεται το πλήρωμα

του χρόνου και συμπληρώνονται τα απαιτούμενα χρόνια υπηρεσίας και υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή να μην παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στη δημιουργία των ανάλογων ανελλικτικών επιπέδων, Α8-Α9(i), Α9(i), Α10 (i).

Η Εργοδοτική πλευρά αναγνώρισε το δικαίωμα της ανελλικτικής προοπτικής, τόνισε όμως και το δικαίωμα της εργοδοτικής πλευράς όπως θέσεις προαγωγής δημιουργούνται όχι μόνο στη βάση της ανελλικτικής πορείας, αλλά και της απαραίτητης αιτιολόγησης των υπηρεσιακών αναγκών. Και κυρίως στο τελευταίο καταληκτικό επίπεδο των δομών της Α11(ii) ή Α12, να δικαιολογείται απαραίτητα από τις Υπηρεσιακές Ανάγκες.

Υπήρξε κοινή συναντίληψη για την ανάγκη τήρησης έγκαιρα των διαδικασιών με βάση τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης.

5. Η προκαταβολή για αγορά μηχανοκίνητου οχήματος με μείωση του αριθμού απαιτούμενων χιλιομέτρων σε 3000 ετησίως

Στη βάση και προγενέστερων διαβημάτων μας, αλλά και της πρόσφατης Συνεδριακής μας απόφασης η Οργάνωση ζήτησε επαναξιολόγηση α) των 3000 απαιτούμενων εγκεκριμένων χιλιομέτρων και β) του ύψους του 3% επιτοκίου για δανεισμό για μηχανοκίνητα οχήματα/μοτοσυκλέτες Τα πιο πάνω κρίνονται από την Οργάνωση ιδιαίτερα αυξημένα σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα, σε συνδυασμό με τον μικρό αριθμό υπηρεσιακών οχημάτων που διαθέτουν τα τμήματα.

Ζητήθηκε όπως το ύψος του επιτοκίου να αναπροσαρμοσθεί προς τα κάτω στο ύψος του επιτοκίου που δανείζεται

Στις άλλες σελίδες



Η Γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου Τεχνητή Νοημοσύνη που θα υπηρετεί και δεν θα υποβαθμίζει τον άνθρωπο. **σελ. 4**



Την πολιτική «Ηλικιωμένοι με Αξιοπρέπεια» προωθεί η Ευρωπαϊκή Οργάνωση των Συνταξιούχων ΦΕΡΠΑ. **σελ. 5**



Διεξαγωγή Εξετάσεων για Πρόσληψη στο Δημόσιο για θέσεις εισδοχής στη Δημόσια Υπηρεσία. **σελ. 13**



ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Αναπαράσταση Παραδοσιακού Κυπριακού Γάμου. **σελ. 9**

Η επόμενη μας έκδοση την Τετάρτη 18 Ιουνίου

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ / ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ / ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ / ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Από την Επίσημη Εφημερίδα

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Οι πιο κάτω διορίζονται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, από τις 2 Μαΐου 2025: Χρυσοβαλάντη Κωστήρη, Χρύσω Κλεάνθους.

Η Σάρα Πηλαβά διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, από τις 2 Μαΐου 2025.

Ο Χαράλαμπος Χαράλαμπος, Βοηθός Λειτουργός Πολιτικής Άμυνας (με δοκιμασία), Πολιτική Άμυνα, διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Επιθεωρητή Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, από τις 2 Μαΐου 2025.

Η Γεωργία Σ. Πειρέα-Ρότσι, Τεχνικός Μηχανικός, 1ης Τάξης, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, διορίζεται στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, από τις 2 Μαΐου 2025.

Η Έλενα Παντελή, Τεχνικός Μηχανικός, Υπουργείο Εσωτερικών, διορίζεται στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας, από τις 2 Μαΐου 2025.

Η Γεωργία Χαράλαμπος, Αρχιτέκτονας, Τμήμα Δημοσίων Έργων, διορίζεται στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας, από τις 2 Μαΐου 2025.

Η Παναγιώτα Λάμπρου, Τεχνικός Μηχανικός (με δοκιμασία), Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, από τις 2 Μαΐου 2025.

Οι πιο κάτω Τεχνικοί Μηχανικοί, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, διορίζονται στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας, από τις 2 Μαΐου 2025: Μιχάλης Πύριλλος, Αντιγόνη Χρυσοστόμου, Κωνσταντίνος Κατσαμπάς.

Οι πιο κάτω διορίζονται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας, από τις 2 Μαΐου 2025: Χρυσή Αυγουστή, Κλείτος Σάββα, Κωνσταντίνος Σίψας, Ελίνα Τριανταφυλλίδου, Ηλιάνα Χατζηαντωνίου.

Η Γεωργία Σιναϊνού, Επιθεωρητής Γεωργίας, Τμήμα Γεωργίας, διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Βοηθού Τελωνείων, Τελωνεία, από τις 2 Μαΐου 2025.

Ο Θωμάς Μαγγανάρης, διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Βοηθού Τελωνείων, από τις 2 Μαΐου 2025.

Οι πιο κάτω Τεχνικοί Μηχανικοί, Τμήμα Δημοσίων Έργων, διορίζονται στη θέση Εκτελεστικού Μηχανικού, Τμήμα Δημοσίων Έργων, από τις 2 Μαΐου 2025: Δήμητρα Μιχαήλ, Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Μιχάλης Μιχαηλάς.

Οι πιο κάτω διορίζονται με δοκιμασία

στη θέση Εκτελεστικού Μηχανικού, Τμήμα Δημοσίων Έργων, από τις 2 Μαΐου 2025: Ραφαήλ Βραχίμης, Βάια Γκάνια, Κατερίνα Ζωγράφου, Κυριάκος Κασκίρης, Ανδρέας Κόκκινος, Μάριος Κουλέρμου, Μιχαλάκης Κουπαρής, Ανδρέας Κωνσταντίνου, Σύλβια Νεοφύτου, Παναγιώτης Οικονομίδης, Κωνσταντίνος Σολωμού, Αβραάμ Χατζηιωσήφ, Νέστωρας Νέστορος.

Οι πιο κάτω διορίζονται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Εσωτερικού Ελέγχου, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, από τις 15 Μαΐου 2025: Αθηνά Κωνσταντίνου, Γεωργία Παναγή.

Ο Στέλιος Σωκράτους διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Ιδρυματικού Λειτουργού, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, από τις 2 Μαΐου 2025.

Ο Ζήνωνας Σωκράτους διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Κρατικού Αρχείου, Κρατικό Αρχείο, από τις 15 Μαΐου 2025.

Η Ραφαέλλα Δημητρίου διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Κρατικού Αρχείου, Κρατικό Αρχείο, από τις 15 Μαΐου 2025.

Η Έλενα-Μαρία Δημητρίου, Λειτουργός Εσωτερικών (με δοκιμασία), Υπουργείο Εσωτερικών, διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από τις 15 Μαΐου 2025.

Ο Αλέξανδρος Αβρααμίδης διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από τις 15 Μαΐου 2025.

Ο Ευαγόρας Λαμπρίδης, Τεχνικός Μηχανικός (με δοκιμασία), Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Τεχνικού Μηχανικού, Υπουργείο Εσωτερικών, από τις 15 Μαΐου 2025.

Η Γεωργία Δημητριάδου διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Τεχνικού Μηχανικού, Υπουργείο Εσωτερικών, από τις 15 Μαΐου 2025.

Οι πιο κάτω διορίζονται με δοκιμασία στη θέση Κτηματολογικού Γραφέα, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, από τις 2 Μαΐου 2025: Φίλιππος Κοσμά, Ελένη Ιωαννίδου, Άντρια Μιχαήλ.

Ο Νικόλας Νικολαΐδης διορίζεται με δοκιμασία στη θέση Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, από τις 2 Ιουνίου 2025.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

Η Παρασκευή Χατζημιχαήλ, Βοηθός Κτηματολογικός Λειτουργός, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προάγεται στη θέση Κτηματολογικού Λει-

τουργού, 2ης Τάξης (Κτηματολογίου), από τις 15 Απριλίου 2025.

Οι πιο κάτω Βοηθοί Κτηματολογικοί Λειτουργοί, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προάγονται στη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού, 2ης Τάξης (Κτηματολογίου), από τις 15 Απριλίου 2025: Σάββας Σαββίδης, Στέλλα Α. Σεργίου, Χριστοδούλα Καραμαλέκκου, Στέλλα Ζ. Νικολάου.

Η Χριστίνα Πετρίδου, Ανώτερος Σχεδιαστής, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προάγεται στη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού, 2ης Τάξης (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), από τις 15 Απριλίου 2025.

Η Χριστίνα Α. Ευσταθίου, Τεχνικός, Αναδασμός, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προάγεται στη θέση Ανώτερου Τεχνικού, Αναδασμός, από τις 15 Απριλίου 2025.

Ο Χριστόφορος Σάββα, Επιθεωρητής, Τυπογραφείο, προάγεται στη θέση Ανώτερου Επιθεωρητή, Τυπογραφείο, από τις 15 Απριλίου 2025.

Οι πιο κάτω Επιθεωρητές, Τυπογραφείο, προάγονται στη θέση Ανώτερου Επιθεωρητή, Τυπογραφείο, από τις 15 Απριλίου 2025: Χρυσούλα Διονυσίου, Σοφία Κωνσταντίνου.

Ο Χαράλαμπος Απλητσίωτης, Τυπογράφος, 1ης Τάξης, Τυπογραφείο, προάγεται στη θέση Επιθεωρητή, από τις 15 Απριλίου 2025.

Ο Μάριος Γαβριηλίδης, Τυπογράφος, 1ης Τάξης, Τυπογραφείο, προάγεται στη θέση Επιθεωρητή, Τυπογραφείο, από τις 15 Απριλίου 2025.

Η Ελένη Ανδρέου, Ανώτερος Ταχυδρομικός Λειτουργός, Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, προάγεται στη θέση Ταχυδρομικού Επιθεωρητή, από την 1η Μαΐου 2025.

Οι πιο κάτω Ανώτεροι Ταχυδρομικοί Λειτουργοί, Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, προάγονται στη θέση Ταχυδρομικού Επιθεωρητή, από την 1η Μαΐου 2025: Χρυστάλλα Ιωάννου, Στέλλα Κ. Παπασάββα, Μιχάλης Χείς.

Η Νεοφύτα Κυριάκου, Ελεγκτής Μεταφορών, Τμήμα Οδικών Μεταφορών, προάγεται στη θέση Ανώτερου Ελεγκτή

Μεταφορών, 2ης Τάξης, από την 1η Μαΐου 2025.

Η Λεύκια Ξάνθου-Αραούζου, Ανώτερος Λειτουργός Γενικού Λογιστηρίου, προάγεται στη θέση Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου, από την 1η Μαΐου 2025.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

Η Ηλιάνα Λιασή, Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός (με δοκιμασία), Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό, παραιτήθηκε από τις 4 Απριλίου 2025.

Η Βερόνικα Μηνά, Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών, παραιτήθηκε από την 1η Μαρτίου 2025.

Ο Γεώργιος Μιχαηλίδης, Λειτουργός Γεωργικών Ερευνών, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, παραιτήθηκε από τις 30 Απριλίου 2025.

Ο Ειρηναίος Πίττας, Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός (με δοκιμασία), παραιτήθηκε από τις 5 Μαΐου 2025.

Η Ειρήνη-Χρυσοβαλάντη Παπαγεωργίου, Επιμελήτης (με δοκιμασία), Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, παραιτήθηκε από τις 10 Μαρτίου 2025.

Η Τροοδία Ευέλθοντος, Επιμελήτης (με δοκιμασία), Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, παραιτήθηκε από τις 31 Μαρτίου 2025.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Αναφορικά με τη γνωστοποίηση αρ. 654 (ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ), που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 5746 και ημερομηνία 9 Μαΐου 2025, το όνομα «Σάββας Σαββίδης» αντικαθίσταται με το όνομα «Σταύρος Σαββίδης».

ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ

Ο Χρίστος Χρυσοστομίδης, Ανώτερος Λειτουργός Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, αφυπρέτησε από τις 16 Απριλίου 2025.

Η Ελισάβετ Σάββα, Δεσμοφύλακας, Φυλακές, αφυπρέτησε από τις 10 Απριλίου 2025.

Ο Νίκος Γ. Νικολάου, Διοικητικός Λειτουργός Α', Γενικό Διοικητικό Προσωπικό, αφυπρέτησε από τις 16 Μαΐου 2025. ■

Συνάδελφοι που πέτυχαν σε Ενδοτμηματικές Εξετάσεις

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΔΟΤΜΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 2025 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ 17 ΚΑΙ 19 ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΓΕΝΙΚΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΟΥ 1991

Η Διοικήτρια Πολιτικής Άμυνας ανακοινώνει ότι σε Ενδοτμηματικές Εξετάσεις για Λειτουργούς και Βοηθούς Λειτουργούς Πολιτικής Άμυνας που

διεξήχθησαν στις 27 Μαρτίου 2025, όπως προβλέπεται από το Σχέδιο Υπηρεσίας της οικείας θέσης, έχουν επιτύχει οι υποψήφιοι που κατέχουν τον πιο κάτω αριθμό υποψηφίου. Ως ημερομηνία επιτυχίας στην εξέταση, θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία οι επιτυχόντες παρράχρισαν σ' αυτή. Αρ. Υποψηφίου:

- | | |
|-------------|-------------|
| 1. ΠΑ/ΕΔ 01 | 2. ΠΑ/ΕΔ 02 |
| 3. ΠΑ/ΕΔ 03 | 4. ΠΑ/ΕΔ 04 |
| 5. ΠΑ/ΕΔ 05 | 6. ΠΑ/ΕΔ 06 |



**δημόσιος
Υπάλληλος**



ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΠΑΣΥΔΥ)

Ετοιμάζεται από Συντακτική Επιτροπή κατά νόμο υπεύθυνος και Πρόεδρος
 Στράτης Ματθαίου, Γ.Γ. ΠΑΣΥΔΥ
 Τηλ. 22844445
 e-mail: e.stratios@pasydy.org

Υπεύθυνος Σύνταξης
 Πρίαμος Λοϊζίδης, Τηλ. 22844470
 e-mail: ploizides@pasydy.org

Μέλη Συντακτικής Επιτροπής
 Νάσω Κασουλίδου, Μόνιμη Γραμματέας,
 Τηλ: 22844457
 Email: akasoulidou@pasydy.org
 Ειρήνη Γιώρκα, Μόνιμη Γραμματέας,
 Τηλ: 22844450
 Email: egiorka@pasydy.org
 Στάλω Μιχαήλ, Μόνιμη Γραμματέας,
 Τηλ: 22844449
 Email: chmichael@pasydy.org

Άρθρα Συνεργατών δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη τις θέσεις της Οργάνωσης. Οι απόψεις που εκφράζονται από συνεργάτες δεν δεσμεύουν κατ' ανάγκη την ΠΑΣΥΔΥ. Οι συνεργασίες να περιορίζονται κατά το δυνατό στις 400 λέξεις και να αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email) μέχρι το μεσημέρι της Δευτέρας. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ύλης της εφημερίδας με την προϋπόθεση ότι αναφέρεται η πηγή και ο συγγραφέας.

Διεύθυνση: Δημοσθένης Σεβέρης 3, Λευκωσία 1066
 Τηλ. 22844444, 22844470
 Φαξ 22668639
 pasydy@pasydy.org
 Τηλεφωνικός κατάλογος ΠΑΣΥΔΥ στην ιστοσελίδα
<http://www.pasydy.org>



Συζητήθηκαν στη ΜΕΠ και προωθούνται για επίλυση/ρύθμιση εκκρεμούντα επαγγελματικά θέματα και αιτήματα μελών

Συνέχεια από σελ. 1

σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία και κυμαίνεται περίξ του 2% και το ύψος των απαιτούμενων χιλιομέτρων τύχει αναθεώρηση σε 2000 ή 2500 χλμ., καθώς αρκετοί συνάδελφοι (Υγειονομικοί, Επιθεωρητές, Εργάτες, κλ.π.) πολύ συχνά διακινούνται εντός των αστικών κέντρων και λόγω των μικρών αποστάσεων που διανύουν αποφεύγουν τη διεκδίκηση οδοιπορικών, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να διεκδικήσουν το πιο πάνω δικαίωμα.

Από τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από το ΤΔΔΠ μόνο 17 αιτήσεις το 2024 και 18 το 2023 είχαν εγκριθεί.

Η επίσημη πλευρά επέδειξε κατανόηση επί των πιο πάνω θέσεων, αναγνωρίστηκε ότι γίνεται πολύ μικρή χρήση αυτού του δικαιώματος και το Υπουργείο Οικονομικών θα επανέλθει με τη δική του θέση σε επόμενη συνεδρία του Σώματος.

6. Η χρονική διάρκεια αποσπάσεων και η κατάργηση χρονικού περιορισμού

Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου αναφορικά με τις αποσπάσεις, η απόσπαση των υπαλλήλων δύναται να έχει διάρκεια τρία χρόνια και να ανανεώνεται χωρίς χρονικό περιορισμό.

Παρά το γεγονός ότι το μέτρο αυτό εφαρμόστηκε για σκοπούς ενίσχυσης της εσωτερικής κινητικότητας των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, αναφέραμε ότι μέσα από την κτηθείσα εμπειρία η πρόνοια για την δυνατότητα απόσπασης των υπαλλήλων για απεριόριστο χρόνο έχει δημιουργήσει σειρά λειτουργικών προβλημάτων και αντιπαραθέσεων ανάμεσα στο προσωπικό.

Αναφέραμε στη συνεδρία της ΜΕΠ ενδεικτικά ότι υπάλληλος ο οποίος βρίσκεται για μεγάλο χρονικό διάστημα αποσπασμένος δύναται να καταλάβει θέση προαγωγής στην οργανωτική δομή του τμήματος από το οποίο έχει αποσπαστεί χωρίς να έχει φυσική παρουσία στο τμήμα του με όλα τα συνακόλουθα προβλήματα.

Περαιτέρω, τονίσαμε ότι ανάλογες δυσλειτουργίες έχουν παρουσιαστεί πρόσφατα με αφορμή και τη νέα νομοθεσία για την μεταρρύθμιση όπου η πρόσθετη πείρα ενός υπαλλήλου συγκαταλέγεται στα κριτήρια για προαγωγή χωρίς να έχει ακόμη διευκρινιστεί εάν η πείρα αυτή προσμετράται για την υπηρεσία του στη θέση που έχει αποσπαστεί ή στη θέση που οργανικά ο υπάλληλος ανήκει.

Ως εκ των πιο πάνω, ζητήσαμε όπως τεθεί χρονικός περιορισμός σχετικά με τη μέγιστη διάρκεια που μπορεί να έχει η απόσπαση, συμπεριλαμβανομένης της ανανέωσης αυτής.

Αξιολογεί ο Πρόεδρος ΜΕΠ

Ο Πρόεδρος της ΜΕΠ ζήτησε πίστωση χρόνου για περαιτέρω αξιολόγηση του θέματος λόγω και της εν εξελίξει συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού δύο Προτάσεων Νόμου που τροποποιούν α) τον περί Απόσπασης Υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και β) τον περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025.

Ως εκ τούτου, συμφωνήθηκε όπως το θέμα παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη της ΜΕΠ και εξεταστεί σε κατο-

πινό στάδιο.

7. Ο χρόνος προσέλευσης/αποχώρησης λειτουργιών στην/από την εργασία τους σε περιπτώσεις υπηρεσιακών ταξιδιών στο εξωτερικό

Εγέρθηκε το θέμα της απουσίας ενιαίας πολιτικής και οδηγιών προς όλα τα τμήματα για την ώρα προσέλευσης των δημόσιων λειτουργιών στην εργασία τους μετά την επιστροφή τους από υπηρεσιακό ταξίδι, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου η επιστροφή στην Κύπρο γίνεται κατά τις μεταμεσονύχτιες ώρες. Ελλείψει άλλης οδηγίας, αριθμός Διευθυντών ζητούν από τους εργαζόμενους τους να παρουσιάζονται κανονικά στην εργασία τους μετά την επιστροφή τους από υπηρεσιακό ταξίδι, πολλές φορές σε διάστημα 3 - 4 ωρών από την ώρα άφιξης τους. Το πρόβλημα θα γίνει εντονότερο με την ανάληψη της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία, περίοδος κατά την οποία πολλοί συνάδελφοι θα χρειαστεί να μεταβούν σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες για υπηρεσιακούς λόγους.

Ο πρόεδρος της ΜΕΠ δήλωσε ότι αναγνωρίζει το πρόβλημα, αλλά η έκδοση γενικών κατευθυντήριων οδηγιών είναι δύσκολη λόγω της διαφορετικότητας των δεδομένων της κάθε περίπτωσης. Όπως ειπώθηκε κατά τη συνεδρία είναι αναμενόμενο από τον κάθε διευθυντή να ενεργήσει στο πλαίσιο της λογικής και κατανόησης και να προσφέρει τις απαραίτητες διευκολύνσεις. Παρά τη δυσκολία τους εγχειρήματος θα εξεταστεί η δυνατότητα έκδοσης εγκυκλίου ή άλλης παρέμβασης από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών.

8. Η Κατάργηση Συντελεστών Αναλογιστικής Μείωσης Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Μελών του Επαγγελματικού Σχεδίου Σύνταξης που αφυπηρετούν πριν από το εκάστοτε

ισχύον όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.

Η Οργάνωση μας με πρόσφατο διάβημα της ημερ. 17/5/2025 ζήτησε την εγγραφή σχετικού θέματος στη ΜΕΠ, στη βάση και της τελευταίας Συνεδριακής Απόφασης και σωρεία αιτημάτων από Κλάδους και Επαγγελματικές ομάδες (πυροσβέστες, εργαζόμενοι με σύστημα βάρδιας κλ.π.) είτε για αλλαγή ορίων αφυπηρέτησης ή για εξαίρεση τους από αναλογιστικές μειώσεις.

Θετικές προσεγγίσεις

Η Εργοδοτική πλευρά επέδειξε θετική προσέγγιση και ανάλαβε όπως μελετήσει περαιτέρω το όλο θέμα και τις διάφορες πτυχές που το συναποτελούν και θα επανέλθει με συγκεκριμένες θέσεις, για περαιτέρω συζήτηση σε επόμενη συνεδρία της ΜΕΠ.

Έχει αναφερθεί από την Οργάνωση μας ότι τα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων πλέον δεν είναι σχέδια άνευ εισφορών, αλλά με εκατέρωθεν συνεισφορές 5% και τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα (εφάπαξ και σύνταξη) υπολογίζονται όχι με βάση τον τελευταίο μισθό αφυπηρέτησης, αλλά με βάση τον μέσο όρο καριέρας. Δόθηκε πριν λίγα χρόνια με Νόμο 2020, για κάποιους μήνες η δυνατότητα δημοσίων υπαλλήλων και εκπαιδευτικών για πρόωρη αφυπηρέτηση τους χωρίς αναλογιστικές μειώσεις και κάτω από πολύ στενές προϋποθέσεις. Όσοι το έκαναν χρήση θα έπρεπε να είχαν συμπληρώσει τουλάχιστον τετρακόσιους (400) μήνες συντάξιμης υπηρεσίας ή να υπολείπονταν κατά πέντε (5) έτη εργασίας του υποχρεωτικού ορίου αφυπηρέτησης.

Το ενδεχόμενο επανάληψης του πιο πάνω μέτρου σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε πιο διευρυμένη μορφή εκτιμάται ότι θα είναι επίσης αποδεκτό από αρκετούς ενδιαφερόμενους. ■

Αξιολόγηση Α- με σταθερή προοπτική από τον Οίκο Αξιολόγησης Fitch

Σε ανακοίνωση του στις 23 Μαΐου ο Οίκος Αξιολόγησης Fitch επιβεβαίωσε την αξιολόγηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) στο επίπεδο Α- με σταθερή προοπτική, με βάση τους πιο κάτω κύριους παράγοντες:

- Τη μείωση του δημόσιου χρέους κατά την περίοδο 2022-2024 και το γεγονός πως η μείωση αυτή προβλέπεται να συνεχιστεί κατά την περίοδο 2025-2026 με το δημόσιο χρέος να πέφτει κάτω από το ορόσημο του 60% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) κατά το 2025 και θα είναι σημαντικά χαμηλότερα από μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

- Τα συνεχιζόμενα δημοσιονομικά πλεονάσματα, τα οποία προβλέπεται να συνεχιστούν κατά το 2025-2027, καθώς και τα δημοσιονομικά έσοδα αναμένεται να συνεχίσουν να αυξάνονται με μεγαλύτερους ρυθμούς από τα έξοδα.

- Την πολύ ισχυρή ανάπτυξη της οικονομίας, η οποία βρίσκεται σε επίπεδα πάνω του 3% και προβλέπεται να παραμείνει κοντά στο 3% για την περίοδο 2025-2026.

- Την πολύ καλή εικόνα της αγοράς ερ-

γασίας, τις θετικές μεσοπρόθεσμες προοπτικές της οικονομίας και τη σταθερότητα του τραπεζικού τομέα που χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλή κεφαλαιοποίηση και μεγάλη ρευστότητα.

Ως κύριους παράγοντες που θα επηρεάσουν την πορεία της αξιολόγησης της Δημοκρατίας είτε θετικά είτε αρνητικά οι Fitch θεωρούν την πορεία των δημόσιων οικονομικών, και τις εξελίξεις στο ισοζύγιο πληρωμών και άλλες εξωτερικές στατιστικές.

Σε ένα αβέβαιο γεωπολιτικό περιβάλλον και μια συνεχιζόμενη οικονομική αβεβαιότητα που πηγάζει από τις πρόσφατες εξελίξεις στο παγκόσμιο εμπόριο ο Οίκος Αξιολόγησης Fitch διατηρεί την ΚΔ σε ένα ψηλό σημείο, αναγνωρίζοντας την πολύ καλή οικονομική πορεία των τελευταίων χρόνων, καθώς και τις πολύ καλές προοπτικές για το εγγύς μέλλον, παρά τις τεράστιες προκλήσεις που παρουσιάστηκαν τόσο στο εγγύτερο (κρίση στη Μέση Ανατολή, πόλεμος στην Ουκρανία) αλλά και ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον (επιβολή δασμών, διατάραξη διεθνούς εμπορίου). ■

ΕΚΔΡΟΜΗ/ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΜΕΛΗ ΠΑΣΥΔΥ

Η Οργάνωση μας σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο του Κλάδου Συνταξιούχων, στα πλαίσια των ετήσιων εκδηλώσεων που διοργανώνουν ως ελάχιστη αναγνώριση της μακρόχρονης προσφοράς των συνταξιούχων μελών προς την υπηρεσία και τη Συντεχνία, διοργανώνουν εκδρομή/προσκύνημα στη Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσας στον Αγρό. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμμετεχόντων, η εκδρομή θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 19 και θα επαναληφθεί το Σάββατο 21 Ιουνίου 2025.

Δηλώσεις συμμετοχής γίνονται δεκτές από τις 10/6 μέχρι και τις 13/6, στο γραφείο του Κλάδου Συνταξιούχων στο 2ο όροφο του οικημάτων μας στη Λευκωσία, από 09.30 π.μ. - 12.00 π.μ. καθημερινά. Το τέλος συμμετοχής είναι €5 ανά άτομο, δεν είναι επιστρεπτέο σε περίπτωση ακύρωσης και καταβάλλεται ταυτόχρονα με τη δήλωση συμμετοχής. Οι δηλώσεις να γίνονται προσωπικά από τα ίδια τα μέλη ή εξουσιοδοτημένα από τους ίδιους άτομα.

Την πρώτη ημέρα 10/6 θα δοθεί προτεραιότητα για εγγραφή ΜΟΝΟ σε όσους δεν πήγαν πέρσι. Παρακαλούμε επειδή θα γίνεται αυστηρός έλεγχος όσοι πήγαν και πέρσι να προσέλθουν στα γραφεία για εγγραφή ΜΟΝΟ από τις 11/6 μέχρι 13/6, αιτήσεις εγγραφής τους νωρίτερα δεν θα γίνονται δεκτές. Θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας μέχρι εξαντλήσεως των θέσεων και δικαίωμα συμμετοχής έχουν μόνο οι συνταξιούχοι μέλη της Οργάνωσής μας οι οποίοι μπορούν να συνοδεύονται από τους/τις συζύγους τους.

Οι συνάδελφοι συνταξιούχοι μπορούν να αποτείνονται για περισσότερες πληροφορίες κατά τις πιο πάνω ώρες λειτουργίας του γραφείου στο τηλ. 22844468.

Χώρος αναχώρησης και επιστροφής: Οίκημα ΠΑΣΥΔΥ Λ/σία (Δημ. Σεβέρη 3)

Συγκέντρωση: 7.30 π.μ. - 8.00π.μ.

Ώρα επιστροφής: 4.00 μ.μ. - 4.30 μ.μ.



Η Γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου Τεχνητή Νοημοσύνη που θα υπηρετεί και δεν θα υποβαθμίζει τον άνθρωπο

Την κατάρτιση εθνικού σχεδίου στρατηγικής για τη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης στον τομέα υγείας εισηγείται η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου σε γνώμη της που εξέδωσε στο πλαίσιο της επικράτησης διεθνώς της άποψης ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι προαπαιτούμενο για πρόοδο και ανάπτυξη. Προσθέτει η Εθνική Επιτροπή και την πρόταση για άμεση εμπλοκή της ίδιας στο έργο αυτό της κατάρτισης του σχεδίου στρατηγικής για τη ΤΝ.

Αναδημοσιεύουμε το πλήρες κείμενο της Γνώμης της Εθνικής Επιτροπής που καταλήγει με τις σχετικές προτάσεις της που στόχο έχουν τη δημιουργία ενός ανθρωποκεντρικού πλαισίου εφαρμογής Τεχνητής Νοημοσύνης, η οποία θα υπηρετεί και δεν θα υποβαθμίζει τον άνθρωπο.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Αναντίρρητα, η Τεχνητή Νοημοσύνη (εφεξής: ΤΝ) συνιστά μια ζωντανή πραγματικότητα καθώς εφαρμόζεται εντατικά σε διάφορους τομείς τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου βίου, όπως στις διαπροσωπικές σχέσεις, στον εμπορικό τομέα, στην πολιτική και στον κοινωνικό-πολιτιστικό χώρο. Αναμφίβολα, η παρουσία της εντοπίζεται ιδιαίτερα στο χώρο της ιατρικής επιστήμης, όπου η χρήση της αυξάνεται όλο και περισσότερο. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα ακόλουθα παραδείγματα από την καθημερινή εμπειρία: χρήση συστημάτων ΤΝ στην ακτινολογία, πνευμονολογία, χειρουργική ιατρική. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται είναι ποικίλες και εντοπίζονται ιδίως σε επίπεδο διάγνωσης και κλινικής περίθαλψης, ανάπτυξης φαρμάκων, επιτήρησης ασθενειών, αντιμετώπισης επιδημιών και διαχείρισης συστημάτων υγείας.

Το μέλλον της υγειονομικής περίθαλψης είναι ψηφιακό και, σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, απαιτείται η καθολική πρόσβαση σε αυτές τις καινοτομίες με παράλληλη αποτροπή χρήσης της ΤΝ ως εργαλείο που προωθεί την ανισότητα. Συνακόλουθα, αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η ΤΝ μπορεί να μεταμορφώσει την υγειονομική περίθαλψη καθώς μπορεί όχι μόνο να μεταμορφώσει τη θεραπεία υγείας αλλά και να υποδείξει νέα μοντέλα υγείας.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ΤΝ συγκαταλέγεται στις κορυφαίες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Ατζέντας για τη δεκαετία 2020-2030. Στόχος είναι η εξασφάλιση αριστείας και εμπιστοσύνης στην ΤΝ, η οποία μπορεί να αποφέρει τεράστια οφέλη για τους πολίτες, όπως ενδεικτικά αναφέρεται στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Ως εκ τούτου, στόχος είναι η υιοθέτηση καταλλήλου και αποτελεσματικού στρατηγικού πλαισίου ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών σε τεχνολογικά εργαλεία.

Ωστόσο, η χρήση ΤΝ εγκυμονεί αρκετούς και σοβαρούς κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και αξιοπρέπεια, πηγή των οποίων είναι όχι μόνο η κακή της χρήσης αλλά και η ελλιπής εκπαίδευση σε συναφή ζητήματα. Ενδεικτικά, όπως υπογραμμίζεται και από σχετική έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δημοσιεύτηκε πρόσφατα (2022), εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή συστημάτων ΤΝ στην ιατρική και υγειονομική περίθαλψη, όπως βλάβη ασθενών λόγω σφαλμάτων τεχνητής νοημοσύνης, εξαγωγή επισφαλών και ανακριβών αποτελεσμάτων, έλλειψη διαφάνειας, ζητήματα ιδιωτικότητας και ασφάλειας και κενά στη λογοδοσία. Οι κίνδυνοι αυτοί καλύπτουν τόσο τον ιατρικό όσο και τον ηθικό, κοινωνικό και οικονομικό χώρο.

Σε συνάφεια με τα ανωτέρω, στο πρόσφατο παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ που διεξήχθη στην Ελβετία, 19-24 Ιανουαρίου 2024, υπογραμμίστηκε η ανάγκη λήψης εκτεταμένων μέτρων για τον περιορισμό των όποιων κινδύνων και την κατάστροψη ενός προτεινόμενου πλαισίου στρατηγικής που θα εστιάζει στην ασφαλή και προηγμένη χρήση της ΤΝ στον χώρο της υγείας, τοποθετώντας στο επίκεντρο τον άνθρωπο και μετριάζοντας κάθε πιθανό κίνδυνο.



Αξίζει να τονιστεί ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχει κανένα νομικά δεσμευτικό κείμενο για τη ρύθμιση της ΤΝ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρωτοτυπεί καθώς επιδιώκει την υιοθέτηση του πρώτου κανονιστικού κειμένου υπό μορφή Κανονισμού, τον γνωστό AI Act, ο οποίος αναμένεται να υιοθετηθεί το 2025 υπό μερική εκδοχή, και πλήρως το 2027.

- Οι προτάσεις της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής στηρίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εκδοθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, σε εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και σε έγκριτη διεθνή και εγχώρια επιστημονική βιβλιογραφία.

Ειδικότερα, με αφετηρία την απουσία έννομου ρυθμιστικού καθεστώτος, προτείνονται βασικές αρχές, τόσο σε νομικό όσο και σε ηθικό επίπεδο.

ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Βάσει της φιλοσοφίας που διέπει τον προτεινόμενο Κανονισμό, τα συστήματα υγείας εντάσσονται στην κατηγορία υψηλού κινδύνου, με κριτήριο τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει η χρήση τους στην ανθρώπινη υγεία και ιδιωτικότητα.

Τούτο συνεπάγεται πρωτίστως τη λήψη αντίστοιχων υποχρεώσεων εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων στη χρήση συστημάτων ΤΝ, ήτοι:

- Υψηλή ποιότητα των χρησιμοποιούμενων συνόλων δεδομένων.
- Τεχνική τεκμηρίωση και τήρηση αρχείων.
- Διαφάνεια και παροχή πληροφοριών στους χρήστες: οποτεδήποτε πρόκειται να εφαρμοστούν συστήματα ΤΝ απαιτείται τουλάχιστον η προηγούμενη έγκυρη, έγκαιρη και πλήρης ενημέρωση ώστε να εξασφαλίζεται στο ακέραιο η αρχή ενημέρωσης και λήψη συγκατάθεσης, ως αναγκαία προαπαιτούμενα.
- Ανθρώπινη εποπτεία: δέον τονιστεί ότι κάθε τεχνολογικό μοντέλο και σύστημα ΤΝ πρέπει να ελέγχεται από τον άνθρωπο, ο οποίος (πρέπει να) είναι ο μοναδικός ρυθμιστής του.

Στιβαρότητα, ακρίβεια και ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: κάθε εργαλείο ΤΝ πρέπει να σέβεται τις αντίστοιχες αρχές της πληροφορικής επιστήμης.

Εκτίμηση αντικτύπου σε διαρκή και σταθερή βάση: με δεδομένο ότι δεν υπάρχει πουθενά και ποτέ κανένα άρτιο σύστημα ΤΝ, απαραίτητως επιβάλλεται να συντάσσεται σχετική έκθεση εκτίμησης πιθανών κινδύνων και λήψης όλων των ενδεδειγμένων οργανωτικών και τεχνικών προληπτικών μέτρων για την αποτροπή ή/και μείωση της όποιας ζημίας.

Τήρηση θεμελιωδών αρχών αναλογικότητας και αναγκαιότητας: σκοπός είναι η εξασφάλιση προηγμένης και αξιόπιστης ΤΝ, η οποία θα υπηρετεί τον άνθρωπο. Συνεπώς, θα πρέπει να υπενθυμίζεται πάντοτε πως η χρήση της πρέπει να σέβεται συγκεκριμένο σκοπό και να εφαρμόζεται κατόπιν στάθμισης των συνθηκών.

ΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Σεβασμός της ανθρώπινης αυτονομίας: δέον διαφυλαχθεί η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, με τήρηση των επιταγών προηγούμενης ενημέρωσης, όπως αυτή περιγράφηκε ανωτέρω. Επιπλέον, καθώς ένα σύστημα ΤΝ

τροφοδοτείται και επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα, απαιτείται η διαφύλαξη της ανωνυμίας και ο σεβασμός της ιδιωτικότητας του προσώπου-υποκειμένου.

Τήρηση δικαιοσύνης: οι ιατρικές αποφάσεις που εμπλέκουν εφαρμογές της ΤΝ να λαμβάνονται με βάση το κριτήριο της δίκαιης διανομής.

Απαγόρευση διακρίσεων: πρέπει να εξασφαλίζεται ισότιμη πρόσβαση και απόλαυση υπηρεσιών ΤΝ για όλους, χωρίς διακρίσεις οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και άλλες.

Αρχή της ωφέλειας: κάθε εφαρμογή ΤΝ πρέπει να στοχεύει σε κάποια εύλογα αναμενόμενη βελτίωση της υγείας του ασθενούς ή στη βελτίωση μιας διαγνωστικής πράξης προς όφελος του προσώπου που αφορά.

Υιοθέτηση κώδικα δεοντολογίας σε κάθε οργανισμό στον τομέα υγείας.

Παραδοχή ότι η πλήρης ανωνυμία κατά την προσφορά υπηρεσιών ιατρικής διάγνωσης ή/και κατά τη διεξαγωγή βιολογικών ερευνών που περιλαμβάνουν μεθοδολογίες Αλληλούχισης Επόμενης Γενεάς (Next Generation Sequencing ή NGS) για αλληλούχιση ολόκληρου του γονιδιώματος του ανθρώπου και ΤΝ αποτελούν πραγματική πρόκληση. Ως εκ τούτου, οι ερευνητές και οι διάφοροι φορείς που ασχολούνται με τα πιο πάνω θα πρέπει να παραμένουν σε επαγρύπνηση και να αναπροσαρμόζουν συνεχώς τις πρακτικές τους για να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις αναδυόμενες απειλές που αφορούν το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρχή της πρόληψης: οποτεδήποτε διαπιστώνεται πιθανή ζημία, επιβάλλεται η διακοπή παροχής υπηρεσιών μέσω ΤΝ.

Αρχή της επεξηγησιμότητας: συνάδει με την αρχή της διαφάνειας και λογοδοσίας. Όλες οι διαδικασίες που σχετίζονται με λήψη απόφασης στη βάση συστημάτων ΤΝ πρέπει να είναι κατανοητές και ορατές. Παρόλο που κάτι τέτοιο ενδεχομένως προσκρούει στην κοινή λογική και αντίληψη ενός μέσου ανθρώπου, τουλάχιστον απαιτείται η ύπαρξη συγκεκριμένης πολιτικής όπου να αναγράφεται οποιαδήποτε υιοθέτησης τέτοιων μέτρων και να γνωστοποιείται η ανάληψη ευθύνης από συγκεκριμένο πρόσωπο.

Σύναψη σχετικών εγγράφων για αρχή λογοδοσίας. Αρχή ακεραιότητας, διαθεσιμότητας, εμπιστευτικότητας: τα συστήματα ΤΝ απαιτούν απόλυτη εξουσιοδότηση σε συγκεκριμένα πρόσωπα και υπό κατάλληλες συνθήκες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κατάρτιση εθνικού σχεδίου στρατηγικής για τη χρήση ΤΝ στον τομέα υγείας με την άμεση εμπλοκή και της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου: απαιτείται η όσο το δυνατόν ταχύτερη συγκρότηση προηγμένου επισημονικού συμβουλίου εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με

τις πρόνοιες του προτεινόμενου Κανονισμού για την ΤΝ, το οποίο θα επιφορτιστεί με την κατάρτιση κατάλληλων κατευθυντήριων γραμμών και σχεδιασμού για την παραγωγή προηγμένης και αξιόπιστης ΤΝ.

Συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων - εμπειρογνομόνων - επιστημόνων.

Θεσμική συνεργασία: εθνικές εποπτικές αρχές - πανεπιστήμια.

Υιοθέτηση στρατηγικής εκπαίδευσης πολιτών και επιστημόνων για την ασφαλή χρήση ΤΝ.

Ενίσχυση ψηφιοποίησης στον τομέα υγείας: στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή, πρωταρχικό μέλημα κάθε κοινωνίας είναι η ομαλή προσαρμογή στις επιταγές της τεχνολογίας.

Συνεργασία με αντίστοιχες Εθνικές Επιτροπές Βιοηθικής - ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Στόχος: δημιουργία ενός ανθρωποκεντρικού πλαισίου εφαρμογής Τεχνητής Νοημοσύνης, η οποία θα υπηρετεί και δεν θα υποβαθμίζει τον άνθρωπο. ■

Σεβασμός ανθρώπινης αυτονομίας διαφύλαξη ανθρώπινης αξιοπρέπειας

υποχρεώσεων εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων στη χρήση συστημάτων ΤΝ, ήτοι:

i. Υψηλή ποιότητα των

χρησιμοποιούμενων συνόλων δεδομένων.

ii. Τεχνική τεκμηρίωση και τήρηση αρχείων.

iii. Διαφάνεια και παροχή πληροφοριών στους χρήστες: οποτεδήποτε πρόκειται να εφαρμοστούν συστήματα ΤΝ απαιτείται τουλάχιστον η προηγούμενη έγκυρη, έγκαιρη και πλήρης ενημέρωση ώστε να εξασφαλίζεται στο ακέραιο η αρχή ενημέρωσης και λήψη συγκατάθεσης, ως αναγκαία προαπαιτούμενα.

iv. Ανθρώπινη εποπτεία: δέον τονιστεί ότι κάθε τεχνολογικό μοντέλο και σύστημα ΤΝ πρέπει να ελέγχεται από τον άνθρωπο, ο οποίος (πρέπει να) είναι ο μοναδικός ρυθμιστής του.

v. Στιβαρότητα, ακρίβεια και ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: κάθε εργαλείο ΤΝ πρέπει να σέβεται τις αντίστοιχες αρχές της πληροφορικής επιστήμης.

Εκτίμηση αντικτύπου σε διαρκή και σταθερή βάση: με δεδομένο ότι δεν υπάρχει πουθενά και ποτέ κανένα άρτιο σύστημα ΤΝ, απαραίτητως επιβάλλεται να συντάσσεται σχετική έκθεση εκτίμησης πιθανών κινδύνων και λήψης όλων των ενδεδειγμένων οργανωτικών και τεχνικών προληπτικών μέτρων για την αποτροπή ή/και μείωση της όποιας ζημίας.

Τήρηση θεμελιωδών αρχών αναλογικότητας και αναγκαιότητας: σκοπός είναι η εξασφάλιση προηγμένης και αξιόπιστης ΤΝ, η οποία θα υπηρετεί τον άνθρωπο. Συνεπώς, θα πρέπει να υπενθυμίζεται πάντοτε πως η χρήση της πρέπει να σέβεται συγκεκριμένο σκοπό και να εφαρμόζεται κατόπιν στάθμισης των συνθηκών.

ΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Σεβασμός της ανθρώπινης αυτονομίας: δέον διαφυλαχθεί η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, με τήρηση των επιταγών προηγούμενης ενημέρωσης, όπως αυτή περιγράφηκε ανωτέρω. Επιπλέον, καθώς ένα σύστημα ΤΝ

Την πολιτική «Ηλικιωμένοι με Αξιοπρέπεια» προωθεί η Ευρωπαϊκή Οργάνωση των Συνταξιούχων ΦΕΡΠΑ

Στις 13 – 15 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι η Γενική Συνέλευση της Συνδικαλιστικής Οργάνωσης των Ευρωπαίων Συνταξιούχων και Ηλικιωμένων FERPA, μέλους της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ETUC, στην οποία η ΠΑΣΥΔΥ συμμετέχει με τον Κλάδο των Συνταξιούχων μας.

Στην τελική διακήρυξη της η FERPA εκφράζει την εντεινόμενη ανησυχία της για την τάση των Ευρωπαίων για υιοθέτηση ακροδεξιών πολιτικών σε συνδυασμό με τάσεις προς κατάργηση του κράτους ευημερίας οι οποίες εντείνουν την αυξανόμενη ανησυχία του γενικότερου Ευρωπαϊκού λαού για επερχόμενη κατάργηση των αρχών της κοινωνικής δικαιοσύνης και γενικότερα των ελευθεριών και των δικαιωμάτων των πολιτών.

Επισημαίνεται στη διακήρυξη της ΦΕΡΠΑ ότι «οι ακρογωνιαίοι λίθοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης σείονται με αρνητικά επακόλουθα για την ειρήνη, τη δημοκρατία, και τις ατομικές ελευθερίες που βασίζονται στην αναγνώριση πανεθνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών ισότητας και αλληλεγγύης για το σύνολο των πολιτών».

Αναφέρει ειδικότερα η ΦΕΡΠΑ στη διακήρυξη της ότι οι πόλεμοι που εκρήγυνται σε παγκόσμια έκταση, ο εξαναγκασμός λαών σε απέλπιδα μετανάστευση, οι αυξανόμενες τοπικές ένοπλες συγκρούσεις και η εμφάνιση τρομοκρατικών ομάδων των ημερών μας συνεχίζουν χωρίς σύντομη προοπτική τερματισμού ως αποτέλεσμα της ανεπαρκούς ηγεσίας των κρατών που χαρακτηρίζει την Ευρώπη, η οποία πλήττεται από τις αδυναμίες για πολιτική βούληση και ικανότητα διοίκησης. Αποτέλεσμα σύμφωνα με τη διακήρυξη ΦΕΡΠΑ είναι η προσφυγή



στην αύξηση των εξοπλισμών εξέλιξη που εντείνει τις ανησυχίες των λαών για τα αρνητικά επακόλουθα της στρατιωτικοποίησης ενώ παράλληλα αγνοούνται θεσμοί και υποχρεώσεις με αποτέλεσμα την ανεξέλεγκτη επιδείνωση της κλιματικής κρίσης με απτά αποτελέσματα τις εκτεταμένες καταστροφές πλημμυρών και γενικότερα της κλιματικής επιδείνωσης σε Ευρωπαϊκούς χώρους.

Η διακήρυξη της ΦΕΡΠΑ επισημαίνει ειδικότερα τις αρνητικές επιπτώσεις διαρκούντος του 2024 λόγω της κλιματικής αλλαγής και των περιόδων καύσωνα, της εκτεταμένης ρύπανσης και της εντεινόμενης απώλειας βιοποικιλότητας που πλήττουν την καθημερινότητα των πολιτών σε ολόκληρη την Ευρώπη με ιδιαίτερα αρνητικές τις επιπτώσεις για τους ηλικιωμένους.

Όλες αυτές οι εξελίξεις τονίζει η Ευρωπαϊκή Οργάνωση Συνταξιούχων και Ηλικιωμένων καλούν σε πολιτικές και δράσεις «για δίκαιη και διαρκή ειρήνη γιατί δεν μπορεί να επικρατήσουν κοινωνική πρόοδος χωρίς ειρήνη και δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη χωρίς δημοκρατία».

Η ΦΕΡΠΑ εκτιμά ότι μέχρι τοι 2050 ο μέσος πληθυσμός ατόμων άνω των 65 ετών θα αποτελεί περίπου το 30% του Ευρωπαϊκού πληθυσμού και στην ίδια περίοδο θα αυξηθεί επίσης και το ποσοστό του γυναικείου πληθυσμού. Ήδη στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες ο γυναικείος πληθυσμός αποτελεί την πλειοψηφία των ηλικιωμένων. Οι γυναίκες κατά μέσο όρο έχουν μακρότερη διάρκεια ζωής από τους άνδρες αλλά στις μέρες μας οι γυναίκες είναι περισσότερο εκτεθειμένες στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό λόγω απώλειας της αυτονομίας τους, λόγω χρειάς και ως συνέπεια και χαμηλότερων συντάξεων τους από τους άνδρες.

Η ΦΕΡΠΑ υιοθετεί την πολιτική και τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Οργανώσεων EPSU υπέρ των δικαιωμάτων των ηλικιωμένων και των συνταξιούχων όπως εκφράζονται στη διακήρυξη «Ηλικιωμένοι με Αξιοπρέπεια». Στο πλαίσιο αυτό η Διακήρυξη της Γενικής Συνέλευσης της ΦΕΡΠΑ στο Παρίσι ζητά μια Ευρώπη με κοινωνικές εγγυήσεις προστασίας του συνόλου των Ευρωπαίων πολιτών χωρίς οποιοδήποτε αποκλεισμό, πλήρες σύστημα υγείας με έμφαση στην πρόληψη ασθενειών, αύξηση των γηρίων για πλήρη φροντίδα για τους ηλικιωμένους, συντάξεις ικανοποιητικής αντιμετώπισης του πληθωρισμού και αντιμετώπισης των αναγκών για αξιοπρεπή διαβίωση σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες.

Αντίθεση εκφράζει επίσης η ΦΕΡΠΑ στην πολιτική της ΕΕ για πολιτική λιτότητας που περικόπτει παροχές για την υγεία και τις συντάξεις και προάγει την φτώχεια ιδιαίτερα για τους ηλικιωμένους. Γι' αυτό ζητά εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και Πρωτοκόλλου για Κοινωνική Πρόοδο στη βάση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων από Κάθε Κράτος Μέλος. Ταυτόχρονα η ΦΕΡΠΑ ζητά εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής για Προστατευτικό Κράτος που θα αντιμετωπίζει τους Ηλικιωμένους ως ευκαιρία και όχι ως βάρος.

Ολοκληρώνονται τα αιτήματα για μια Ευρώπη που καταπολεμά τις μορφές διακρίσεων με βάση το φύλο, το χρώμα του δέρματος, το θρήσκευμα, την προέλευση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και πάνω απ' όλα την ηλικία.

Η Γενική Συνέλευση ζητά και επαναβεβαιώνει το αίτημα για βελτιωμένη δημόσια και παγκόσμια προστασία, καταπολέμηση της φτώχειας και διασφάλιση αξιοπρεπών συντάξεων ενώ εκφράζει αντίθεση στην παράταση της ηλικίας αφυπηρέτησης.

Στη διακήρυξη της ΦΕΡΠΑ ενσωματώθηκε πρόταση που κατατέθηκε από τον Γραμματέα του Κλάδου Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ, συν. Σωτήρη Αυγουστή, με την οποία η Ευρωπαϊκή Οργάνωση Συνταξιούχων Διαμαρτύρεται έντονα και καταδικάζει την πρόσφατη απόφαση της Κομισιόν να αποσύρει πρόταση της για οριζόντια ισότιμη μεταχείριση των συνταξιούχων που στόχο έχει την επέκταση της προστασίας και μετά την κάλυψη της ηλικίας, της ανικανότητας για εργασία, του σεξουαλικού προσανατολισμού και της θρησκείας. ■

Μικρή άνοδος του Δείκτη Τιμών ανακοίνωσε η Στατιστική Υπηρεσία

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) τον Απρίλιο 2025 αυξήθηκε κατά 1,4% σε σχέση με τον Απρίλιο του 2024 και 0,7% σε σχέση με τον Μάρτιο του 2025.

Σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2024, οι κατηγορίες Αναψυχή και Πολιτισμός (7,1%) και Εστιατόρια και Ξενοδοχεία (5,6%) είχαν την μεγαλύτερη θετική μεταβολή, ενώ η κατηγορία Ένδυση και Υπόδηση (-7,0%) παρουσίασε τη μεγαλύτερη πτώση (Πίνακας 1). Σε σχέση με τον Μάρτιο του 2025, οι μεγαλύτερες μεταβολές παρατηρήθηκαν στις κατηγορίες Ένδυση και Υπόδηση (5,2%) και Μεταφορές (4,0%).

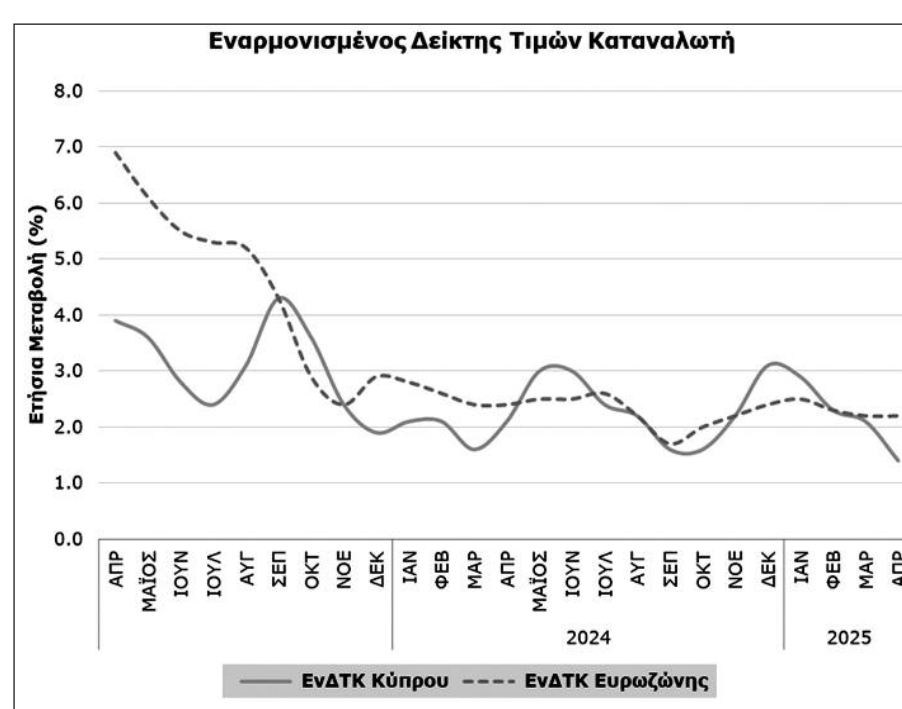
Σημείωση: Ο ΕνΔΤΚ Ευρωζώνης για τον τελευταίο μήνα βασίζεται σε εκτίμηση της EUROSTAT (flash estimate).

Για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2025, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, οι μεγαλύτερες μεταβολές σημειώθηκαν στις κατηγορίες Αναψυχή και Πολιτισμός



(7,3%), Ένδυση και Υπόδηση (-5,6%) και Εστιατόρια και Ξενοδοχεία (5,3%). Η μεγαλύτερη μεταβολή στις οικονομικές κατηγορίες, τόσο σε σχέση με το Απρίλιο 2024 όσο και σε σχέση με τον Μάρτιο 2025 σημειώθηκε στη κατηγορία Ενέργεια (-9,3% και -4,7% αντίστοιχα).

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) είναι οικονομικός δείκτης που καταρτίζεται για τη μέτρηση των διαχρονικών μεταβολών στις τιμές των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών που αποκτώνται, χρησιμοποιούνται ή πληρώνονται από τα νοικοκυριά και τους τουρίστες εντός της οικονομικής επικράτειας της χώρας. Ο ΕνΔΤΚ υπολο-



γίζεται σύμφωνα με μια εναρμονισμένη προσέγγιση και μεθοδολογία, όπως καθορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή

Ένωση (ΕΕ) με μια σειρά σχετικών Κανονισμών. ■



ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΕΡΓΑΣΙΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Ψηφιακό Αρχείο Γυναικών Πολιτικών

Το Γραφείο Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων ανακοινώνει τη δημιουργία και δημοσιοποίηση του Ψηφιακού Αρχείου Γυναικών Πολιτικών, με το οποίο υλοποιείται ακόμα μια δράση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ισότητα των Φύλων 2024-2026, στο κεφάλαιο «Φύλο και Θέσεις Λήψης Αποφάσεων».

Το Αρχείο Γυναικών Πολιτικών δεν συνιστά απλώς μέρος της καταγραφής της πολιτικής μας ιστορίας από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συνιστά πράξη αναγνώρισης και τιμής του ρόλου των γυναικών στην πολιτική ζωή του τόπου μας. Τιμά την προσφορά των εν ζωή και τη μνήμη και συμβολή των

αποθανουσών γυναικών πολιτικών.

Το αρχείο εντάσσεται στη συνεχιζόμενη προσπάθεια μας να εμπνεύσουμε, να ενθαρρύνουμε και να ενδυναμώνουμε περισσότερες γυναίκες έτσι ώστε να συμμετάσχουν ενεργά στη διαμόρφωση του μέλλοντος της χώρας μας.

Ταυτόχρονα, η συγκεκριμένη δράση αποτελεί ένα ακόμα βήμα προς τη διασφάλιση της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων σε όλους τους τομείς δραστηριότητας. Οι γυναίκες είναι και πρέπει να είναι ισότιμες συμμετέχουσες και ηγέτιδες στο δημόσιο και πολιτικό βίο και αυτό το αρχείο το επιβεβαιώνει.

Η ενίσχυση της συμμετοχής των γυναι-

κών σε όλα τα επίπεδα της πολιτικής και δημόσιας ζωής αποτελεί κλειδί στην προσπάθεια για καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων και διακρίσεων. Συμβάλλει στην καλλιέργεια κουλτούρας ισότητας, η οποία είναι αναγκαία για την επίτευξη του τελικού στόχου, που είναι η πλήρης και ουσιαστική ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς δραστηριότητας.

Η διαμόρφωση του αρχείου γυναικών πολιτικών είναι μια δυναμική διαδικασία. Το αρχείο θα επικαιροποιείται και θα εμπλουτίζεται με την προσθήκη γυναικών που δραστηριοποιήθηκαν/δραστηριοποιούνται σε πρόσθετους πολιτικούς τομείς,



συμπεριλαμβανομένων των γυναικών που κατείχαν/κατέχουν θέση Δημάρχου από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. ■

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος: μια ημέρα ευαισθητοποίησης για να βοηθηθούν οι Άνθρωποι να σταματήσουν το κάπνισμα

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος στις 31 Μαΐου 2025, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας υπενθυμίζει στους πολίτες τους κινδύνους του καπνίσματος και τους προειδοποιεί για τις μέθοδες και τις τακτικές που ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να καπνίζουν.

Κάθε μέρα είναι μια καλή μέρα για να αποφασίσετε να σταματήσετε το κάπνισμα. Σύμφωνα με τον ιστότοπο Santé Publique France, περισσότεροι από 75.000 άνθρωποι πεθαίνουν από το κάπνισμα κάθε χρόνο και υπάρχουν έξι εκατομμύρια θύματα παγκοσμίως κάθε χρόνο. Το κάπνισμα ευθύνεται επίσης για έναν στους τρεις καρκίνους και μπορεί να προκαλέσει καρδιαγγειακές ή αναπνευστικές παθήσεις και να επιδεινώσει καταστάσεις όπως ο διαβήτης και τα έλκη...

Ως εκ τούτου, οι οργανώσεις υγείας και



ο ΠΟΥ θέλουν να ενθαρρύνουν τους περιστασιακούς ή τακτικούς καπνιστές να το κόψουν εντελώς. Για να επιτευχθεί αυτό, οργανώνονται διάφορες επιχειρήσεις και δράσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Στις **31 Μαΐου**, που έχει οριστεί ως **Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος**, αναπτύσσονται ακόμη ισχυρότερα μέτρα.

Ακριβώς όπως και ο Μήνας κατά του καπνίσματος, που επιστρέφει κάθε χρόνο

τον Νοέμβριο, η Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος έχει ως στόχο να ενθαρρύνει το ευρύ κοινό και να βοηθήσει όλους τους εθελοντές να σταματήσουν το κάπνισμα. Είναι μια ευκαιρία να γίνει απολογισμός των καπνιστικών συνηθειών και της υγείας των ανθρώπων, να κατανοηθεί καλύτερα η κατανάλωση καπνού και ίσως να σταματήσει.

Το 2025, ο ΠΟΥ ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την κατανάλωση από τους νέους, τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τις τακτικές μάρκετινγκ που χρησιμοποιεί η καπνοβιομηχανία για να προσελκύσει και να διατηρήσει πελάτες. Ποικίλες γεύσεις, παραπλανητικές συσκευασίες και διαφήμιση: ο παγκόσμιος οργανισμός φοβάται την αύξηση του αριθμού των καπνιστών ως αποτέλεσμα αυτών των τεχνικών πώλησης, ιδίως μεταξύ των εφήβων.

“Η χρήση προϊόντων που περιέχουν νι-

κοτίνη, όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα φακελάκια νικοτίνης, γίνεται όλο και πιο διαδεδομένη μεταξύ των νέων. Μέχρι το 2022, εκτιμάται ότι το 12,5% των εφήβων στην περιοχή [europ] θα καπνίζουν ηλεκτρονικά τσιγάρα, σε σύγκριση με μόλις το 2% των ενηλίκων. Σε ορισμένες χώρες, η χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου μεταξύ των παιδιών σχολικής ηλικίας ήταν 2 έως 3 φορές υψηλότερη από εκείνη των παραδοσιακών τσιγάρων, αναδεικνύοντας μια ανησυχητική τάση που απαιτεί επείγουσα δράση”, προειδοποιεί ο ΠΟΥ.

Για να αντιμετωπίσουν αυτές τις τάσεις, οι δημόσιες υπηρεσίες και τα ιδρύματα υγείας ανανεώνουν τις εκστρατείες πρόληψης που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, για να βοηθήσουν τους καπνιστές, αλλά και για να μειώσουν το παθητικό κάπνισμα σε δημόσιους χώρους. ■

Πώς το κάπνισμα των γονέων επηρεάζει τα παιδιά

Εκατομμύρια παιδιά εκτίθενται καθημερινά στο παθητικό κάπνισμα μέσα στα ίδια τους τα σπίτια. Η έκθεση αυτή είναι εξαιρετικά επιζήμια για την υγεία τους, καθώς οι πνεύμονες των παιδιών βρίσκονται ακόμη σε στάδιο ανάπτυξης και είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, περίπου 4 στα 10 παιδιά ηλικίας 3 έως 11 ετών ζουν σε περιβάλλον όπου υπάρχει παθητικό κάπνισμα, ενώ στην Ελλάδα το ποσοστό αυτό αγγίζει τα 2 στα 3 παιδιά.

Έρευνες έχουν δείξει ότι τα παιδιά που ζουν ή κινούνται σε χώρους με καπνίζοντες, είτε στο σπίτι είτε αλλού, διατρέχουν σημαντικά αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης προβλημάτων υγείας σε σχέση με εκείνα που δεν εκτίθενται στον καπνό. Παρότι η έκθεση των παιδιών στο παθητικό κάπνισμα έχει μειωθεί τα τελευταία 15 χρόνια, το πρόβλημα παραμένει τεράστιο.

Επιπτώσεις στην υγεία των παιδιών

Η έκθεση των παιδιών στον καπνό του τσιγάρου δεν είναι ποτέ ακίνδυνη. Αντίθετα, συνδέεται με σοβαρά και συχνά επιδεινούμενα προβλήματα υγείας. Μέσα σε μόλις μία ώρα παραμονής σε χώρο με καπνό, ένα παιδί εισπνέει τόσες βλαβερές ουσίες, όσες θα εισέπνεε αν κάπνιζε το ίδιο 10 ή και περισσότερα τσιγάρα μέσα σε μία μέρα! Επιπλέον, το κάπνισμα στον περιορισμένο χώρο ενός αυτοκινήτου αποδεικνύεται έως και 23 φορές πιο τοξικό από το κάπνισμα μέσα στο σπίτι.

Τα παιδιά που μεγαλώνουν σε περιβάλλον όπου γονείς ή κηδεμόνες καπνίζουν, αντιμετωπίζουν αυξημένο



κίνδυνο για:

- Επαναλαμβανόμενες ωτίτιδες με 50% των παιδιών των καπνιστών να υποφέρουν από λοιμώξεις των αυτιών
- Λαρυγγίτιδες, βρογχίτιδες, πνευμονίες και γενικότερα λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος
- Συχνά επεισόδια βήχα και συριγμού
- Σοβαρές κρίσεις άσθματος, ειδικά σε παιδιά με ήδη διαγνωσμένο άσθμα
- Ενοχλήσεις όπως ερεθισμένα μάτια, πονοκεφάλους και ναυτία
- Αποδυνάμωση του ανοσοποιητικού
- Αυξημένο αριθμό εισαγωγών στο νοσοκομείο.

Το κακό παράδειγμα

Ένα ακόμη σοβαρό ζήτημα που συχνά παραβλέπεται από τους γονείς που καπνίζουν, είναι το πρότυπο που

δίνουν στα παιδιά τους. Τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από τη συμπεριφορά των μεγάλων. Πράγματι, όπως δείχνουν οι αριθμοί, τα παιδιά που έχουν γονείς καπνιστές, έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να καπνίσουν στη ζωή τους.

Πώς θα προφυλάξετε τα παιδιά από το κάπνισμα

Ακολουθήστε τις παρακάτω συμβουλές μας.

- Ενθαρρύνετε το παιδί σας να συμμετέχει σε δράσεις κατά του καπνίσματος που προωθεί το σχολείο του ή η αθλητική του ομάδα. Εάν το παιδί γίνει ένας φανατικός αντικαπνιστής, θα το σκεφτεί διπλά να αρχίσει τη βλαβερή αυτή συνήθεια στην εφηβεία ή την ενήλικη ζωή.
- Αν υπάρχει η δυνατότητα, επιλέγετε άτομα που δεν καπνίζουν για να φροντίζουν το παιδί σας όταν απουσιάζετε. Οι βλαβερές ουσίες του καπνού παραμένουν στα ρούχα, σε επιφάνειες, και σε άλλα αντικείμενα, προκαλώντας το λεγόμενο “τρίτογενές κάπνισμα”.
- Φροντίστε το αυτοκίνητό σας να είναι ένας χώρος χωρίς καπνό. Ακόμη κι αν ανοίξετε τα παράθυρα, ο καπνός παραμένει.
- Κρατήστε το σπίτι σας καθαρό από καπνό. Αφαιρέστε σταχτοδοχεία ή άλλα αντικείμενα που ενθαρρύνουν τη συνήθεια.
- Και τέλος, εάν καπνίζετε, σκεφτείτε σοβαρά να το κόψετε όσο το δυνατόν συντομότερα. Είναι το πιο ουσιαστικό δώρο που μπορείτε να κάνετε τόσο για τη δική σας υγεία, όσο και για το μέλλον των παιδιών σας! ■

Πηγή : greenpharmacies.gr

Οι σπάνιες γαίες ως σημείο έντασης στις μέρες μας

Των Δρ Τασούλα Κυπριανίδου-Λεοντίδου
(χημικός μηχανικός) και
Δρ Ζωμενία Ζωμενή (γεωλόγος)

Οι σπάνιες γαίες έχουν αναδειχθεί σε ένα κρίσιμο γεωπολιτικό και οικονομικό ζήτημα. Χημικά στοιχεία όπως είναι το Λανθάνιο, το Νεοδύμιο και το Δυσπρόσιο, είναι πλέον αναντικατάστατες πρώτες ύλες στην παραγωγή προηγμένης τεχνολογίας, από τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα και τα ηλεκτρικά οχήματα έως τις απαραίτητες τεχνολογίες για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τον στρατιωτικό εξοπλισμό. Οι σπάνιες γαίες είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη της σύγχρονης τεχνολογίας και τη μετάβαση προς την πράσινη οικονομία. Για παράδειγμα, οι μαγνήτες που χρησιμοποιούνται στις ανεμογεννήτριες και στα ηλεκτρικά οχήματα κατασκευάζονται από Νεοδύμιο και Δυσπρόσιο. Επιπλέον, η στρατιωτική βιομηχανία εξαρτάται από αυτά τα στοιχεία για την παραγωγή προηγμένων οπλικών συστημάτων. Η ζήτησή τους αυξάνεται εκθετικά, καθώς οι χώρες επιδιώκουν να μειώσουν τις εκπομπές άνθρακα και να προσαρμοστούν σε τεχνολογικές εξελίξεις.

Οι σπάνιες γαίες είναι μια ομάδα από 17 στοιχεία βαρέων μετάλλων τα οποία στην πραγματικότητα δεν είναι σπάνια. Δεν βρίσκονται συγκεντρωμένα σε εύκολα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα αλλά είναι διάσπαρτα στον φλοιό της γης, σε διάφορα ορυκτά και πετρώματα. Η εξόρυξή τους είναι δύσκολη και για το λόγο αυτό επικράτησε η ονομασία τους ως «σπάνιες» γαίες, με το όνομα γαίες να πηγάζει από το παλιό όνομα που χρησιμοποιείτο για τα οξείδια. Παρουσιάζονται στον περιοδικό πίνακα στην κατηγορία Λανθανίδες αν και στις σπάνιες γαίες συμπεριλαμβάνονται και το Σκάνδιο και το Ύτριο. Το χαρακτηριστικό που τους δίνει αυτή την προνομιούχα θέση στη βιομηχανία είναι η μεγάλη ανθεκτικότητά τους σε ψηλές θερμοκρασίες και ο μεγάλος μαγνητισμός τους. Οι τιμές του τελικού προϊόντος, μετά την εξόρυξη και επεξεργασία κυμαίνονται από 3 - 3.500 \$/kg. Τα περισσότερα αποθέματα σπάνιων γαιών υπάρχουν στην Κίνα, Βραζιλία, Βιετνάμ, Ρωσία, Αυστραλία, Νορβηγία και Ινδία.

Η εξόρυξη και η επεξεργασία τους προκαλούν σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως ρύπανση του εδάφους και των υδάτων, καθώς και εκπομπές τοξικών



Το μεγαλύτερο παγκοσμίως ορυχείο εξόρυξης ΣΓ στο Bayan Obo, Μπαοτού, Εσωτερική Μογγολία, Κίνα.
(Φωτ. από ΒΙΚΠΑΙΔΕΙΑ)

ουσιών. Στη γεωλογική τους εξέλιξη και δημιουργία συμμετέχουν ραδιενεργά στοιχεία όπως το Ουράνιο και το Θόριο με αποτέλεσμα και στην εκμετάλλευσή τους να δημιουργούνται προβλήματα με τα εξορυκτικά απόβλητα. Επιπλέον, οι συνθήκες εργασίας στα μεταλλεία πολλές φορές είναι απάνθρωπες, με παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκμετάλλευση εργαζομένων. Ο φυσικός ορυκτός πλούτος σε περιοχές που πληττονται από συγκρούσεις μπορεί να αποτελέσει αιτία διαμάχης (εάν τα έσοδα χρηματοδοτούν όπλα), αιτία παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μπορεί να περιλαμβάνουν παιδική εργασία, εξαφάνιση και προσφυγοποίηση ανθρώπων, άθλιες συνθήκες εργασίας και καταστροφή του περιβάλλοντος, του τοπίου ή πολιτιστικών μνημείων. Στην Ευρώπη ισχύει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/821 για τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού για ορυκτά που προέρχονται από περιοχές συγκρούσεων και υψηλού κινδύνου. Προς το παρόν ο Κανονισμός καλύπτει τις εισαγωγές Κασσιτέρου, Τανταλίου και Βολφραμίου, των μεταλλευμάτων τους, καθώς και του Χρυσού.

Η παραγωγή και η επεξεργασία των σπάνιων γαιών γίνονται σε μεγάλο βαθμό στην Κίνα, η οποία ελέγχει περίπου το 70% της παγκόσμιας αγοράς αφού κατέχει το 40% των γνωστών μέχρι στιγμής αποθεμάτων. Η Κίνα επεξεργάζεται πέραν από τη δική της παραγωγή, ποσότητες που εισάγονται σε αυτήν ειδικά για επεξεργασία. Επίσης η Κίνα ασκεί πολιτική και οικονομική πίεση στην παγκόσμια αγορά, καθιστώντας τις σπάνιες γαίες εργαλείο γεωπολιτικής επιρροής. Αυτό το ολιγοπώλιο δημιουργεί ανησυ-

χίες για την ενεργειακή και βιομηχανική ασφάλεια άλλων χωρών, ιδίως των ΗΠΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ΗΠΑ, οι οποίες κατατάσσουν τις σπάνιες γαίες ως κρίσιμα ορυκτά για την βιομηχανία τους, καταβάλλουν προσπάθειες απεξάρτησης από την Κίνα. Έχουν πρόσφατα προτείνει στην Ουκρανία αντάλλαγμα στρατιωτικής βοήθειας για πρόσβαση των ΗΠΑ στα κοιτάσματα σπάνιων γαιών της Ουκρανίας.

Για να μειωθεί η εξάρτηση από την Κίνα, πολλές χώρες επενδύουν στην έρευνα για εναλλακτικά υλικά, την ανακύκλωση σπάνιων γαιών και την ανάπτυξη νέων πηγών εξόρυξης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν εκπονήσει στρατηγικές για την αύξηση της εγχώριας παραγωγής και την ενίσχυση της συνεργασίας με άλλες χώρες πλούσιες σε πόρους. Οι σπάνιες γαίες αποτελούν κρίσιμο παράγοντα για την τεχνολογική πρόοδο, αλλά και πηγή γεωπολιτικών εντάσεων. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την εξόρυξη, την επεξεργασία και τη διανομή τους απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες σε διεθνές επίπεδο. Μόνο μέσω της συνεργασίας, της καινοτομίας και της δέσμευσης για βιωσιμότητα μπορεί να διασφαλιστεί η δίκαιη και ασφαλής χρήση αυτών των πολύτιμων πόρων στο μέλλον, πολιτικές που μπορεί να υπάρχουν ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά όχι όλου του πλανήτη.

Οι πρώτες ύλες αποτελούν διαχρονικά στην ιστορία της ανθρωπότητας παράγοντα προόδου, παράγοντα αποσταθεροποίησης, παράγοντα ανάδειξης και κατάρρευσης πολιτισμών. Παραδείγματα αποτελούν διαμάχες για το νερό, τον Χαλκό, τον Σίδηρο, το χρυσάφι, τα διαμάντια, τους υδρογονάνθρακες, το Ουράνιο, και τώρα τις κρίσιμες πρώτες ύλες από ορυκτά, όπως τις σπάνιες γαίες. Η Γεωλογική Υπηρεσία των ΗΠΑ διεξάγει γεωλογικές έρευνες στο Αφγανιστάν, υπό την προστασία των στρατιωτικών δυνάμεων της χώρας της, από το 2009 όταν άλλαξε εκεί το καθεστώς. Το 2010 ανακοίνωσε αποθέματα που φτάνουν σε αξία το 1 τρισεκατομμύριο δολάρια με τα αποθέματα των σπάνιων γαιών να φτάνουν εκεί τους 1,4 εκατομμύρια τόνους. Ακόμα και η Κίνα, η οποία διαθέτει τα περισσότερα κοιτάσματα σπάνιων γαιών, ενδιαφέρεται για τα κοιτάσματα της μακρινής Γροιλανδίας, όπως και οι ΗΠΑ που έχουν πολύ πρόσφατα δείξει ενδιαφέρον να την



Το χημικό στοιχείο Ευρώπιο είναι μέταλλο και ανήκει στην ομάδα των σπάνιων γαιών.
(Φωτ. από ΒΙΚΠΑΙΔΕΙΑ)

«αποκτήσουν» ολόκληρη. Ένα νησί με κοιτάσματα, ενεργά μεταλλεία και υδρογονάνθρακες. Μία περιοχή η οποία αν και ανήκει στην Δανία, είναι αυτόνομη από το 1979 και δυστυχώς δεν αποτελεί ευρωπαϊκό έδαφος. Στον ευρωπαϊκό χώρο, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέληξε από τον περασμένο Ιούλη σε στρατηγική συμφωνία για την εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων της Σερβίας, η οποία δεν αποτελεί επίσης πλήρες μέλος.

Όλες αυτές οι εντάσεις δυστυχώς δεν αναμένεται να καταλαγιάσουν. Ούτε οι προσπάθειες για την εξεύρεση σπάνιων ορυκτών σε άλλους πλανήτες, κυρίως στο φεγγάρι, στον Άρη και σε αστεροειδείς αναμένεται να λύσουν το πρόβλημα. Είναι γεγονός ότι διαστημικές υπηρεσίες, όπως η NASA και ο ESA, καθώς και ιδιωτικές εταιρείες, όπως η SpaceX και η Blue Origin, εξετάζουν τη δυνατότητα εξόρυξης πολύτιμων ορυκτών, όπως οι σπάνιες γαίες, το Νικέλιο και το Κοβάλτιο τα οποία είναι απαραίτητα για προηγμένες τεχνολογίες, όπως οι μπαταρίες και οι υπεραγωγιμοί αγωγοί. Η εξόρυξη εκτός Γης θα μπορούσε να μειώσει την εξάρτηση από τα γήινα αποθέματα και να υποστηρίξει τη βιωσιμότητα των μελλοντικών αποικιών στο διάστημα. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές τεχνικές, οικονομικές και νομικές προκλήσεις, καθώς η μεταφορά εξοπλισμού και υλικών από άλλους πλανήτες είναι εξαιρετικά δαπανηρή και περίπλοκη. Παρά τις δυσκολίες, η πρόοδος στην ρομποτική, την τεχνητή νοημοσύνη και τις διαστημικές αποστολές καθιστά αυτήν την προοπτική όλο και πιο ρεαλιστική. Που θα καταλήξει αυτή η ένταση και οι αντιπαλοότητες κανείς δεν μπορεί να προβλέψει. Δυστυχώς ο άνθρωπος είναι ακόμη μια φορά έρμαιο του καταναλωτισμού και της αδηφαγίας του. ■

Παραχώρηση Υποτροφιών σε μέλη ΠΑΣΥΔΥ από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου για το 2025-2026

Στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΑΠΚΥ) και της ΠΑΣΥΔΥ το ΑΠΚΥ προσφέρει υποτροφίες σε μέλη της Οργάνωσής μας για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

Πρόκειται για δύο (2) πλήρεις υποτροφίες και δύο (2) μερικές υποτροφίες (50% των συνολικών διδάκτρων) ανά ακαδημαϊκό έτος για την παρακολούθηση Μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, που προσφέρει το ΑΠΚΥ, με εξαίρεση τα διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών.

Αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν από



υποψήφιους/ες που πληρούν ένα από τα πιο κάτω κριτήρια (Ακαδημαϊκά ή Κοινωνικοοικονομικά ή και τα δύο). Προτεραιότητα έχουν υποψήφιοι/ες που πληρούν τουλάχιστον ένα από τα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ
Βαθμός Πτυχίου
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ
Μονογονέας*
Πολύτεκνος (ο φοιτητής / η φοιτήτρια να έχει 4 ή περισσότερα τέκνα)*
Ορφανός (λήπτης βοήθηματος)*
*Σύμφωνα με την Κυπριακή Νομοθεσία
Σημείωση:
- Απαιτούνται πρόσφατα δικαιολογητικά και βεβαίωση ότι είστε μέλος της ΠΑΣΥΔΥ
- Οι υποτροφίες που παραχωρούνται αφορούν σε όλη τη διάρκεια των σπου-

δών του/της φοιτητή/τριας, υπό την προϋπόθεση να εξασφαλίζει βαθμό επιτυχίας σε όλες τις Θεματικές Ενότητες που παρακολουθεί στο Πρόγραμμα Σπουδών του/της.

Οι υποψήφιοι/ες που ενδιαφέρονται να διεκδικήσουν υποτροφία, θα πρέπει να υποβάλουν ηλεκτρονικά ολοκληρωμένη αίτηση εισδοχής μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΑΠΚΥ <https://admissions.ouc.ac.cy/admissions> με τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι της 9/6/2025. ■



Έναρξη Ηλεκτρονικών Διασυννοριακών Υπηρεσιών Υγείας MyHealth@EU: Η Κύπρος εντάσσεται στην ψηφιακή Υγεία της Ε.Ε.

Η έναρξη των Ηλεκτρονικών Διασυννοριακών Υπηρεσιών Υγείας στην Κύπρο ανακοινώθηκε σε ειδική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαΐου 2025, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Προεδρικού Μεγάρου. Η εν λόγω πρωτοβουλία στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υγειονομικές υπηρεσίες και στην ενίσχυση της διασυννοριακής συνεργασίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κύπρος αποτελεί πλέον το **16ο κράτος-μέλος, και το 8^ο που παρέχει όλες τις υπηρεσίες**, το οποίο εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή υποδομή «**ΗΥγείαμου@ΕΕ**» / «**MyHealth@EU**», επιτρέποντας στους πολίτες της, την ασφαλή και άμεση πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγείας, ανεξαρτήτως της χώρας της Ε.Ε. στην οποία βρίσκονται.

Σε χαιρετισμό του, ο **Υπουργός Υγείας, Μιχάλης Δαμιανός**, εκπροσωπώντας τον **Πρόεδρο της Δημοκρατίας**, τόνισε ότι «η Υγεία αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα για κάθε πολίτη και ως τέτοιο πρέπει να προστατεύεται και να ενισχύεται». Υπογράμμισε, επίσης, πως «ο Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας που θα δημιουργηθεί για κάθε πολίτη, θα διασφαλίζει την πρόσβαση σε πλήρη και ακριβή ιατρικά δεδομένα, ανά πάσα στιγμή και σε οποιοδήποτε σημείο της χώρας. Η δυνατότητα διασύνδεσης με τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία και την ανταλλαγή δεδομένων για την παροχή καλύτερης φροντίδας στους ασθενείς».

Ο **Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας (ΕΑΗΥ), Καθηγητής Κωνσταντίνος Παττίχης**, σημείωσε πως «οι υπηρεσίες έχουν ήδη τεθεί σε πιλοτική λειτουργία και εντός Ιουνίου θα είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό». Τόνισε ότι πρόκειται για «ένα ιστορικό βήμα για την υγειονομική περιθάλψη στην Κύπρο», διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες θα έχουν πλήρη έλεγχο των ιατρικών τους δεδομένων, όπου κι αν βρίσκονται στην Ε.Ε.

Ποιες υπηρεσίες θα είναι διαθέσιμες;

Στην πρώτη φάση εφαρμογής, οι Ηλεκτρονικές Διασυννοριακές Υπηρεσίες Υγείας θα περιλαμβάνουν δύο βασικές υπηρεσίες:

1. Συνοπτικό Ιστορικό Υγείας του



Ασθενούς (Patient Summary): Περιλαμβάνει βασικές πληροφορίες όπως αλλεργίες, χρόνιες παθήσεις, ιατρικές πράξεις, τρέχουσες αγωγές και άλλα Ιατρικά δεδομένα, για την άμεση φροντίδα του ασθενούς, ιδιαίτερα σε έκτακτες περιπτώσεις.

2. Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση και Εκτέλεση Ηλεκτρονικής Συνταγής (ePrescription/eDispensation): Παρέχει τη δυνατότητα έκδοσης και εκτέλεσης συνταγών σε οποιοδήποτε φαρμακείο εντός της Ε.Ε.

Σε δεύτερη φάση, προβλέπεται η προσθήκη νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, όπως ιατρικές απεικονιστικές αναφορές, εργαστηριακές αναφορές και αναφορές νοσοκομειακών εξιτηρίων. Οι υπηρεσίες αυτές θα είναι προσβάσιμες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενισχύοντας την παροχή υψηλής ποιότητας ιατρικής φροντίδας σε κάθε γωνιά της Ευρώπης.

Ο **Καθηγητής Κωνσταντίνος Παττίχης** επεσήμανε επίσης, πως «κάθε Ευρωπαίος πολίτης, ανεξαρτήτως της χώρας παραμονής του, θα αισθάνεται μεγαλύτερη ασφάλεια χάρη στις Ηλεκτρονικές Διασυννοριακές Υπηρεσίες Υγείας, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις ασθένειας ή έκτακτης ανάγκης».

Ο **Υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, Νικόδημος Δαμιανός**, τόνισε πως «η αξιοποίηση της τεχνολογίας στον τομέα της υγείας δεν αποτελεί επιλογή, αλλά αναγκαιότητα της εποχής μας. Σε ένα περιβάλλον ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων, όπου η τεχνητή νοημοσύνη και η καινοτομία



αναδιαμορφώνουν ολόκληρους τομείς, η υγεία δεν μπορεί να μείνει πίσω». Στόχος μας, είπε, «είναι να εξασφαλίσουμε ότι κάθε πολίτης έχει ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική φροντίδα υγείας, ακόμα και όταν βρίσκεται εκτός συνόρων — γι' αυτό και επενδύουμε σε λύσεις που ξεπερνούν γεωγραφικά και λειτουργικά σύνορα. Λύσεις ψηφιακές και καινοτόμες».

Σε χαιρετισμό του ο **Πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, Δρ. Πέτρος Αγαθαγγέλου**, που ανέγνωσε ο **Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Λευκωσίας-Κερύνειας «Ιπποκράτης», Δρ. Γιώργος Μιλτιάδους** δήλωσε ότι «η ενεργός συμμετοχή στις διαβουλεύσεις ως επίσης και στη σημερινή υπογραφή επιβεβαιώνει την προσήλωση και την κοινή μας βούληση να καταστήσουμε την υγεία μια ολοκληρωμένη και διασυνδεδεμένη εξυπηρέτηση για κάθε πολίτη. Ως ιατρική κοινότητα, οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι η χρήση αυτών των εργαλείων θα γίνεται με σεβασμό στην ιδιωτικότητα, στην ιατρική ευθύνη και στον άνθρωπο».

Ο **Πρόεδρος του Φαρμακευτικού Συλλόγου, Πλούταρχος Γεωργιάδης**, αναφέρθηκε στα οφέλη για τους φαρμακοποιούς, τονίζοντας ότι «οι Ηλεκτρονικές Διασυννοριακές Υπηρεσίες Υγείας δεν αποτελούν απλώς μια τεχνολογική εξέλιξη, αλλά ένα εργαλείο ενδυνάμωσης του ρόλου μας. Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα προς την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της φαρμακευτικής φροντίδας και μία μοναδική ευκαιρία για τον φαρμακοποιό να συμβάλει ενεργά στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας με ταχύτητα, ακρί-

βεια και υπευθυνότητα».

Ο **Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ασθενών Κύπρου (ΟΣΑΚ), Χαράλαμπος Παπαδόπουλος**, υπογράμμισε ότι «η πρόσβαση του ασθενή στα ιατρικά του δεδομένα και η δυνατότητα αξιοποίησής τους αποτελούν, για την ΟΣΑΚ, αναπόσπαστο στοιχείο μιας σύγχρονης, ασθενοκεντρικής προσέγγισης». Τόνισε, επίσης, ότι «ο Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας του Πολίτη ενισχύει την αυτονομία, διασφαλίζει την ασφάλεια στη φροντίδα και υποστηρίζει τη συνέχεια στις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας».

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, υπογράφηκε Πρωτόκολλο Συνεργασίας και Επικύρωσης του περιεχομένου του Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας του Πολίτη (ΗΦΥΠ) μεταξύ της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας (ΕΑΗΥ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ) και της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ασθενών Κύπρου (ΟΣΑΚ).

Σκοπός του Πρωτοκόλλου είναι η διασφάλιση κοινής συμφωνίας σχετικά με το περιεχόμενο, τη διαχείριση και την επικύρωση του ΗΦΥΠ, με γνώμονα την ακρίβεια, την πληρότητα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων Υγείας. Το Πρωτόκολλο κατοχυρώνει τον ρόλο των συμβαλλομένων μερών στην τεκμηρίωση, την έγκριση και τη συνεχή βελτίωση του ΗΦΥΠ, υπογραμμίζοντας τη σημασία της συνεργασίας για την ανάπτυξη ενός διαλειτουργικού, αξιόπιστου και ανθρωποκεντρικού συστήματος Ηλεκτρονικής Υγείας. ■

Δέηση και μνημόσυνο από τους Κλάδους Νοσηλευτών ΠΑΣΥΔΥ

Σεμνά και ταπεινά οι Κλάδοι Νοσηλευτών ΠΑΣΥΔΥ πραγματοποίησαν και φέτος δέηση υπέρ υγείας των Νοσηλευτών και Μαιών και μνημόσυνο εις μνήμη των αποθανόντων Νοσηλευτών και Μαιών. Του μνημοσύνου προιστάθηκε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος συμπαραστακούμενος από τον αγαπητό Πάτερ Γεώργιο Ζήνωνος τους οποίους οι Κλάδοι μας ευχαριστούν ιδιαίτερα.

Παρευρέθησαν ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Γ.Ν. Λευκωσίας και ο συν. Γιώργος Ευσταθίου ο οποίος εκπροσώπησε και τον Διευθυντή Νοσηλευτικών Υπηρεσιών. Τους ευχαριστούμε όλους.

Επιμνημόσυνο λόγο εκ μέρους των Κλάδων εκφώνησε ο συν. Παναγιώτης Σάββα, Γραμματέας του Κλάδου Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού. ■





Αναπαράσταση Παραδοσιακού Κυπριακού Γάμου



«ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΓΑΜΟΥ»

Διοργάνωση: Χορευτικό Συγκρότημα ΠΑΣΥΔΥ
Συμμετοχή: Χορευτικός Όμιλος ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού

Τρίτη, 17 Ιουνίου 2025, Ώρα έναρξης: 6:30μ.μ.
Αίθουσα «Μιχαλάκης Καραολής», Αμφιθέατρο ΠΑΣΥΔΥ, Λευκωσία

Η εκδήλωση διοργανώνεται εις μνήμην του μ. Κώστα Φωτίου, πρώην Αν. Γενικού Γραμματέα ΠΑΣΥΔΥ, Προέδρου της Επιτροπής Πολιτιστικών και μέλους του Χορευτικού Συγκροτήματος

Είσοδος ελεύθερη
Δηλώσεις συμμετοχής μέχρι 10/6/2025:
τηλ.: 22844449 / 22844457
Email: chmichael@pasydy.org / akasoulidou@pasydy.org



Σας προσκαλούμε να γνωρίσετε τα έθιμα του Κυπριακού Παραδοσιακού γάμου, όπως το ράψιμο του κρεβατιού, το στόλισμα του γαμπρού και της νύφης, κ.α. σε μια εκδήλωση που θα συνδυάζει χορό, αφήγηση σε κυπριακό στίχο και προβολή οπτικού υλικού.

«ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΓΑΜΟΥ» από το Χορευτικό Συγκρότημα ΠΑΣΥΔΥ.

Συμμετέχει ο Χορευτικός Όμιλος ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού.

Τρίτη, 17 Ιουνίου 2025

Ώρα έναρξης: 6:30μ.μ.

Αίθουσα «Μιχαλάκης Καραολής», Αμφιθέατρο ΠΑΣΥΔΥ, Λευκωσία

Η εκδήλωση διοργανώνεται εις μνήμην του μακαριστού Κώστα Φωτίου, πρώην Αν. Γενικού Γραμματέα ΠΑΣΥΔΥ, Προέδρου της Επιτροπής Πολιτιστικών και μέλους του Χορευτικού Συγκροτήματος

Είσοδος ελεύθερη

Δηλώσεις συμμετοχής μέχρι την Τρίτη, 10 Ιουνίου 2025 στα τηλέφωνα:

22844449 / 22844457 ή στα email: chmichael@pasydy.org / akasoulidou@pasydy.org

Παραδοσιακός Κυπριακός Γάμος

Στα παλιά χρόνια ο γάμος ξεκινούσε από το Σάββατο, με το ράψιμο του κρεβατιού και συνεχιζόταν την Κυριακή με το στόλισμα της νύφης και του γαμπρού και το μυστήριο στην εκκλησία. Τη Δευτέρα, η νύφη φορούσε το δευτεράτικο φόρεμά της και οι νεόνυμφοι χόρευαν το χορό του αντρούνου κατά τη διάρκεια του οποίου οι συγγενείς και οι φίλοι καρφίτσωναν λεφτά στο αντρόνιο. Τα έθιμα του Κυπριακού Παραδοσιακού γάμου διατηρούνται σε όλη την Κύπρο ακόμα και μέχρι σήμερα.

Η διατήρηση και διάδοση των εθίμων του παραδοσιακού γάμου αφορά κυρίως νεαρά ζευγάρια που τελούν τον γάμο τους σύμφωνα με την παράδοση αλλά και λαογραφικούς ομίλους, μουσικούς και ερμηνευτές παραδοσιακής μουσικής, οι οποίοι συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία τέλεσης των εθίμων του παραδοσιακού γάμου συμβάλλοντας έτσι στην προβολή και διατήρησή τους.

Ανάμεσα στα σημαντικότερα έθιμα του παραδοσιακού γάμου που επιβιώνουν μέχρι και σήμερα είναι το ξύρισμα και στόλισμα του γαμπρού, το στόλισμα της νύφης, το ζώσιμο, το κάπνισμα και ο χορός των ρούχων των μελλονόνυμφων.

Σε κάποια χωριά ακόμα συνηθίζεται να κάνουν και το χορό του αντρούνου.

Στα χωριά της Πάφου ιδιαίτερα, μέχρι και σήμερα συνεχίζεται το έθιμο της παρασκευής ρεσιού.

Από την ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού την Κυριακή εκδήλωση για τη Διεθνή Ημέρα Ποίησης

Σε διεθνή κλίμακα γιορτάζεται την ερχόμενη Κυριακή η Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης και το Επαρχιακό Τμήμα ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού με την ευκαιρία αυτή διοργανώνει στο οίκημα του ειδική εκδήλωση και προσκαλεί μέλη και φίλους να συμμετάσχουν.

Σε σχετικό μήνυμα του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος τα μέλη και οι φίλοι προσκαλούνται σε μια βραδιά με αναγνώσεις ποιημάτων, τραγουδι και κρασί με προτροπή στον καθένα να επιλέξει το αγαπημένο του ποίημα και να πάει στην εκδήλωση προετοιμασμένος να το διαβάσει για όλους τους παρευρισκόμενους.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην Αίθουσα Αμμόχωστος, του οικισμού ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού. Στο τραγούδι η Βιργινία Φούνταρη και στο μπουζούκι ο Chris Ολύμπιος.

ποιηθεί στην Αίθουσα Αμμόχωστος, του οικισμού ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού. Στο τραγούδι η Βιργινία Φούνταρη και στο μπουζούκι ο Chris Ολύμπιος. Είσοδος με ποτό και συνοδευτικά 5 ευρώ το άτομο. ■



Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα ποίησης σας προσκαλούμε σε μια βραδιά με απαγγελίες ποιημάτων, τραγουδιών με τη συνοδεία κρασιού. Διαλέξτε το αγαπημένο σας ποίημα και ελάτε να το διαβάσετε στην παρέα μας.

Ημερομηνία: 17 Ιουνίου 2025, 18:00
Οίκημα ΠΑΣΥΔΥ Λεμεσού

Στο τραγούδι η Βιργινία Φούνταρη και στο μπουζούκι ο Chris Ολύμπιος.

Είσοδος 5€ με ποτό και συνοδευτικά.

Κρατήσεις μέχρι 28/05/25 στην Ηλιανή Φούνταρη 99612305

Επιστημονικό Συνέδριο Κρατικού Αρχείου για τα 70άχρονα απελευθερωτικού αγώνα

Το Κρατικό Αρχείο, με την ευκαιρία της Διεθνούς Εβδομάδας Αρχείων και της επετείου των 70 χρόνων από την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ, διοργανώνει το τέταρτο του επιστημονικού συνεδρίου με θέμα «Αρχειακές πηγές για τον αγώνα της ΕΟΚΑ, 1955-1959». Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων του Υπουργείου Οικονομικών, στις 10 Ιουνίου 2025, από τις 8:30 μέχρι τις 13:00.

Στο συνέδριο, το οποίο τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, του Μάριου Χαρτσιώτη, θα μιλήσουν, πέραν του Εφόρου Κρατικού Αρχείου, ο Γενικός Διευθυντής του ΡΙΚ, οι Επιστημονικοί Διευθυντές του Κέντρου Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος και του Παττίχειου Δημοτικού Μουσείου, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 και διακεκριμένοι ιστορικοί.

Στόχος του επιστημονικού συνεδρίου είναι η παρουσίαση των πρωτότυπων αρχειακών πηγών σχετικά με τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα.

Το συνέδριο απευθύνεται τόσο σε δημόσιους λειτουργούς, όσο και στο ευρύ κοινό, ενώ θα δοθεί και πιστοποιητικό παρακολούθησης.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να δηλώσουν συμμετοχή μέχρι τις 5 Ιουνίου 2025 στα τηλέφωνα 22451341 και 22451340 ή στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο statearchives@sa.mjpo.gov.cy. ■





ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δασμοί σε ΗΠΑ 100 δισ. ευρώ αν αποτύχουν οι διαπραγματεύσεις



Η Ευρωπαϊκή Ένωση σχεδιάζει να βάλει πρόσθετους δασμούς σε εισαγωγές αμερικανικών προϊόντων, αξίας περίπου 100 δισ. ευρώ, σε περίπτωση που οι συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις για μία εμπορική συμφωνία αποτύχουν να αποφέρουν ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Τα προτεινόμενα αντίμετρα θα κοινοποιηθούν στα κράτη - μέλη και οι διαβουλεύσεις θα διαρκέσουν ένα μήνα πριν οριστικοποιηθεί ο κατάλογος, δήλωσαν οι πηγές.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που χειρίζεται τα εμπορικά θέματα, αναμένεται να παρουσιάσει ένα έγγραφο με προτάσεις στις ΗΠΑ για να προσπαθήσει να δώσει ώθηση στις διαπραγματεύσεις. Οι προτάσεις της ΕΕ αναμένεται να περιλαμβάνουν τη μείωση εμπορικών και μη δασμολογικών φραγμών και την τόνωση των επενδύσεων στις ΗΠΑ.

Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, οι οποίες ξεκίνησαν τον περασμένο μήνα, έχουν σημειώσει ελάχιστη πρόοδο και η εκτίμηση που γίνεται είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος των αμερικανικών δασμών θα παραμείνει σε ισχύ.

Η Κομισιόν δήλωσε ότι οι συνεχιζόμενες έρευνες του Τραμπ για το εμπόριο θα αυξήσουν την αξία των ευρωπαϊκών προϊόντων που αντιμετωπίζουν δασμούς στις ΗΠΑ στα 549 δισ. ευρώ.

Ο νέος κατάλογος αντιμέτρων της ΕΕ θα προστεθεί στα 21 δισ. ευρώ αμερικανικών αγαθών που έχουν ήδη στοχοποιηθεί με δασμούς της ΕΕ ως απάντηση στον δασμό 25% του Τραμπ στις εξαγωγές χάλυβα και αλουμινίου.

Η ΕΕ συμφώνησε νωρίτερα αυτό το μήνα να καθυστερήσει για 90 ημέρες την εφαρμογή αυτών των μέτρων, αφού οι ΗΠΑ μείωσαν το λεγόμενο «αμοιβαίο» δασμό για τις περισσότερες εξαγωγές της ΕΕ στο 10% από 20% για μία διάρκεια τριών μηνών.

Ο Τραμπ έχει επίσης επιβάλει δασμό 25% στα αυτοκίνητα καθώς και σε ορισμένα εξαρτήματα αυτοκινήτων και έχει ξεκινήσει έρευνες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε δασμούς στις εισαγωγές ξυλείας, φαρμακευτικών προϊόντων, ημιαγωγών, κρίσιμων ορυκτών και φορτηγών.

Ο Επίτροπος Εμπορίου της ΕΕ, Μάρος Σέφτσοβιτς, δήλωσε ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο ότι η ΕΕ προτιμά να βρεθεί μια λύση μέσω των διαπραγματεύσεων με τις ΗΠΑ, αλλά σε περίπτωση αποτυχίας των συνομιλιών η ΕΕ προετοιμάζει τα αντίμετρά της και όλες οι επιλογές είναι στο τραπέζι. ■

Ένωση Δεξιοτήτων: Εφόδια για μια ανταγωνιστική Ευρώπη



Η εκπαίδευση και η κατάρτιση διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και ζωής. Από κοινού με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα αναπτύξει και θα στηρίξει οικονομικά ένα πλαίσιο αποτελεσματικών μέτρων παρέμβασης (όπως έγκαιρη προειδοποίηση, παρακολούθηση, εξατομικευμένη υποστήριξη, δίκτυα).

Η απόκτηση νέων δεξιοτήτων θα πρέπει να αποτελεί επαναλαμβανόμενο και ουσιαστικό μέρος της επαγγελματικής ζωής των ανθρώπων, ώστε να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες οικονομίες μας.

Η Επιτροπή θα αναπτύξει ένα πιλοτικό πρόγραμμα με θέμα την εγγύηση δεξιοτήτων. Το πρόγραμμα αυτό θα προσφέρει στους εργαζομένους που συμμετέχουν σε διαδικασίες αναδιάρθρωσης, ή διατρέχουν κίνδυνο ανεργίας, την ευκαιρία να αναπτύξουν περαιτέρω τη σταδιοδρομία τους σε άλλη εταιρεία ή σε άλλον τομέα.

Η ΕΕ θα ευθυγραμμίσει και θα ενισχύσει τις ακαδημίες δεξιοτήτων της ΕΕ οι οποίες εξασφαλίζουν ότι είναι διαθέσιμες οι δεξιότητες που χρειάζονται οι επιχειρήσεις για την πράσινη μετάβαση και τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία.

Για να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες για τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις, μια πρωτοβουλία για τη φορητότητα των δεξιοτήτων θα διευκολύνει την αναγνώριση και την αποδοχή δεξιοτήτων και προσόντων σε ολόκληρη την ΕΕ, ανεξάρτητα από το πού αποκτήθηκαν. Η πρωτοβουλία θα προωθήσει τη χρήση ψηφιακών διαπιστευτηρίων.

Η Ένωση Δεξιοτήτων θα ενισχύσει την ικανότητα της ΕΕ να προσελκύει, να αναπτύσσει και να διατηρεί ταλέντα, από το εσωτερικό της ΕΕ και απ' ολόκληρο τον κόσμο. Μόλις εγκριθεί η πρωτοβουλία από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Επιτροπή θα δημιουργήσει δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ για προσλήψεις από χώρες εκτός της ΕΕ σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων, ιδίως σε επαγγέλματα που αντιμετωπίζουν σοβαρές ελλείψεις.

Η υλοποίηση της Ένωσης Δεξιοτήτων θα απαιτήσει αίσθημα συλλογικής ευθύνης και αυξημένη φιλοδοξία, επενδύσεις και αποτελεσματική εφαρμογή μεταρρυθμίσεων. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση Δεξιοτήτων θα βασιστεί σε μια ισχυρή διακυβέρνηση, η οποία θα ενημερώνεται από ένα Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Πληροφοριών για τις Δεξιότητες.

Ένα νέο ευρωπαϊκό συμβούλιο υψηλού επιπέδου για τις δεξιότητες θα φέρει σε επαφή παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, επικεφαλής επιχειρήσεων και κοινωνικούς εταίρους ώστε να έχουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής της ΕΕ πλήρη εικόνα για τις δεξιότητες. Με βάση το Παρατηρητήριο, το εν λόγω συμβούλιο θα διαμορφώσει ένα συντονισμένο όραμα και θα προσδιορίσει τις τομηρές ενέργειες που απαιτούνται για την ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου. ■

Οι προτεραιότητες του ΕΚ για τον προϋπολογισμό 2028 - 2034



Οι θέσεις και τα αιτήματα του Κοινοβουλίου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2028 - 2034 καθορίστηκαν στο ψήφισμα που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στην έκθεση οι ευρωβουλευτές ζητούν ένα πολύ πιο φιλόδοξο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών της ΕΕ σε μια όλο και πιο περίπλοκη διεθνή σκηνή. Το υφιστάμενο ανώτατο όριο δαπανών (1% του συνολικού ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος των κρατών μελών) δεν επαρκεί για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του αυξανόμενου φάσματος κρίσεων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε, λένε οι ευρωβουλευτές. Το Κοινοβούλιο απορρίπτει τη προσέγγιση της Επιτροπής για ένα «εθνικό σχέδιο ανά κράτος μέλος» που έχει ως πρότυπο τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι ευρωβουλευτές πιστεύουν ότι το προτεινόμενο «ταμείο ανταγωνιστικότητας», όπου θα συγχωνεύονταν υφιστάμενα προγράμματα, δεν θα επιφέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Αντ' αυτού, ζητούν ένα νέο, στοχευμένο ταμείο σχεδιασμένο για τη μόχλευση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων μέσω μηχανισμών ελαχιστοποίησης των κινδύνων που υποστηρίζονται από την ΕΕ.

Ο επόμενος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός πρέπει να μειώσει την περιττή γραφειοκρατία για τους δικαιούχους κονδυλίων, χωρίς ωστόσο να παραχωρεί στην Επιτροπή μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών εκτός του δημοκρατικού ελέγχου που ασκεί το Κοινοβούλιο. Ένας απλούστερος προϋπολογισμός είναι ένας πιο διαφανής προϋπολογισμός, λένε οι ευρωβουλευτές.

Η ευελιξία στις δαπάνες είναι επίσης καίριας σημασίας - οι ικανότητες αντιμετώπισης κρίσεων πρέπει να ενσωματωθούν στον προϋπολογισμό για κάθε τομέα πολιτικής, με την ανθρωπιστική βοήθεια να αποτελεί διακριτό τομέα δαπανών. Ο επόμενος προϋπολογισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει δύο ειδικά μέσα: το πρώτο για την ανακούφιση κρίσεων και το δεύτερο για την αντιμετώπιση άλλου είδους απρόβλεπτων προκλήσεων.

Οι ευρωβουλευτές επιμένουν ότι η αποπληρωμή του δανεισμού στο πλαίσιο του Next Generation EU δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο τη χρηματοδότηση των πολιτικών και των προτεραιοτήτων της ΕΕ. Υπό το πρίσμα αυτό, ζητούν σαφή διαχωρισμό μεταξύ της αποπληρωμής του χρέους και των δαπανών του προγράμματος και καλούν το Συμβούλιο να εγκρίνει νέους ιδίους πόρους για την Ένωση.

Οι προτεραιότητες του Κοινοβουλίου αναμένεται να ενσωματωθούν στην πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τον επόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ, η οποία αναμένεται να δημοσιευθεί τον Ιούλιο του 2025. ■

Βρετανία - Ε.Ε.: Εντατικές διαπραγματεύσεις για το reset



Αντιπροσωπείες από τη Βρετανία και την Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκινούν αυτήν την εβδομάδα εντατικές διαπραγματεύσεις που ενδέχεται να ανοίξουν τον δρόμο για ένα reset στις μεταξύ τους σχέσεις, με σημείο αναφοράς πια τη Σύνοδο Κορυφής Ε.Ε.-Ηνωμένου Βασιλείου που αναμένεται στις 19 Μαΐου.

«Ο Κιρ Στάρμερ είχε υποσχεθεί στους Βρετανούς ψηφοφόρους μια μεγάλη επανεκκίνηση στο μέτωπο του Brexit και αυτήν την εβδομάδα, ο πρωθυπουργός της Βρετανίας θα πρέπει να αποφασίσει πόσο μεγάλη θα είναι αυτή η επανεκκίνηση», γράφει χαρακτηριστικά το Politico.

Σύμφωνα με όσα αναφέρει Ευρωπαίος διπλωμάτης, «τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και η Κομισιόν εκτιμούν ότι το κλίμα είναι επί του παρόντος εποικοδομητικό και στις δύο πλευρές».

Η κυβέρνηση του Κιρ Στάρμερ θα ήθελε, από τη δική της μεριά, να υπογράψει μια νέα αμυντική συμφωνία με τις Βρυξέλλες, που θα δίνει στις βρετανικές αμυντικές βιομηχανίες πρόσβαση στο ταμείο επανεξοπλισμού της Ε.Ε. και θα αντισταθμίζει, σε έναν βαθμό τουλάχιστον, τα κενά ασφαλείας που δημιουργούνται από τις στροφές που κάνει επί του παρόντος η διοίκηση Τραμπ στο μέτωπο της εξωτερικής πολιτικής.

Το Λονδίνο θα ήθελε, επιπλέον, να καταλήξει σε συμφωνίες με τους Ευρωπαίους που θα διευκολύνουν τη ροή του διασυνοριακού εμπορίου τροφίμων και τις εισαγωγές/εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας.

Από τη δική τους μεριά, οι Βρυξέλλες θα ήθελαν να υπάρξουν διευκολύνσεις στη διαδικασία έκδοσης θεωρήσεων εισόδου, ειδικά για τους νέους που θέλουν να μεταβούν στη Βρετανία από την Ε.Ε., και χαμηλότερα δίδακτρα για τους Ευρωπαίους που φοιτούν σε βρετανικά πανεπιστήμια όπως ίσχυε πριν από το Brexit. Θα ήθελαν, επιπλέον, να επιτευχθεί μια συμφωνία που θα εξασφαλίζει την πρόσβαση των ευρωπαϊκών αλιευτικών στόλων στα βρετανικά ύδατα.

Και οι δύο πλευρές παρουσιάζονται πια διατεθειμένες να προχωρήσουν σε συμβιβασμούς. Ωστόσο, οι όποιοι συμβιβασμοί μπορεί να μην είναι αρκετοί, αφού υπάρχουν, πέρα από τις καθαρά πρακτικές διαφωνίες σε σειρά θεμάτων, και άλλα πολιτικά «αγκάθια» τα οποία παραμένουν περιπλέκοντας τον στόχο της post-Brexit επανασυνέγγισης. Οι καλές επιδόσεις που σημείωσε, για παράδειγμα, το ευρωσκεπτικιστικό κόμμα Reform UK του Νάιτζελ Φάρατζ στις τελευταίες τοπικές εκλογές στη Βρετανία, σε βάρος των Εργατικών αλλά και των Τόρις, προφανώς έρχονται να περιπλέξουν κάθε προσπάθεια επανασυνέγγισης με την Ε.Ε. ■

Υποχωρούν στην Ευρώπη οι Συλλογικές Συμβάσεις

Μία δικαστική μάχη αναμένεται να εκτυλιχθεί σύντομα στο Δικαστήριο της ΕΕ και πολύ πιθανόν να κρίνει την ευρωπαϊκή Οδηγία που αφορά στην επέκταση των συλλογικών συμβάσεων και στην επάρκεια των μισθών. Η Κυβέρνηση της Δανίας έχει καταγγείλει τη σχετική Οδηγία 2022/2041 της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και αξιώνει την κατάργησή της.

Η επίμαχη Οδηγία της ΕΕ είχε εκδοθεί το 2022 και συστήνει στα κράτη μέλη όπως σταδιακά επεκτείνουν τον θεσμό της κάλυψης των συλλογικών συμβάσεων στο 80%, με έμφαση στον ιδιωτικό τομέα.

Στην προσφυγή της η Κυβέρνηση της Δανίας υποστηρίζει ότι η εν λόγω Οδηγία αποτελεί παρέμβαση στον τρόπο καθορισμού των μισθών και συνιστά παρέμβαση στα εσωτερικά κάθε κράτους για το πως θα καθορίζει το πλαίσιο των απολαβών.

Οδηγία, μολοντί ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας δήλωσε ότι αυτή θα εφαρμόζεται σταδιακά.

Υποχωρούν σε Ελλάδα και Ευρώπη

Δραματική πτώση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και του ποσοστού κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας παρατηρείται στις πλείστες χώρες της Ευρώπης, με προεξέχουσα την Ελλάδα, που καταγράφει μείωση της τάξης του 75% το 2020 σε σχέση με το 2000. Δυστυχώς, στην το ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας έχει υποχωρήσει στο 25,8%, ενώ στην Ευρώπη μόνο 12 χώρες παρουσιάζουν ποσοστά κάλυψης των εργαζομένων υψηλότερα του 50%.

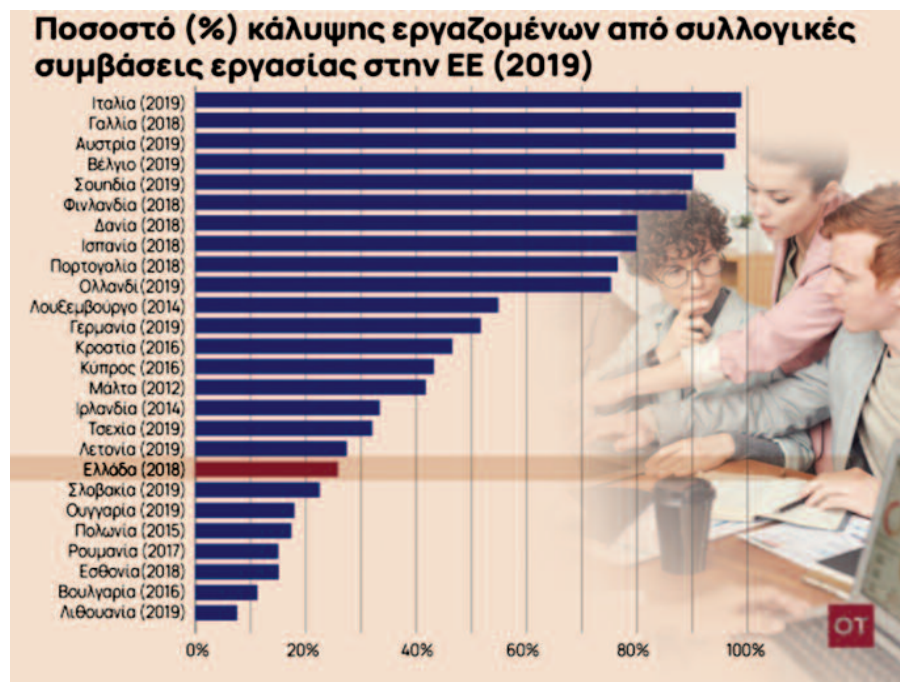
Για τον λόγο αυτό, στην υπό έγκριση ευρωπαϊκή Οδηγία «Επαρκείς κατώτατοι μισθοί» σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊ-

Στον πίνακα αποτυπώνεται η κάλυψη των εργαζομένων από συμβάσεις σε πανευρωπαϊκή κλίμακα.

Κάλυψη εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας το 2020 και μεταβολή έναντι του 2000

Χώρες ΕΕ	Ποσοστό κάλυψης εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας (2020)	Μεταβολή έναντι του 2000	Εκτιμώμενος αριθμός εργαζομένων που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας	που ΔΕΝ καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας
Βουλγαρία	23%	-33%	718.405	2,4 εκατ.
Ρουμανία	23%	-77%	1,9 εκατ.	6,4 εκατ.
Λιθουανία	7%	-8%	9.834	1,2 εκατ.
Λετονία	14%	-4%	121.968	749.200
Ουγγαρία	21%	-17%	931.896	3,5 εκατ.
Πολωνία	17%	-8%	2,7 εκατ.	13,3 εκατ.
Σλοβακία	25%	-26%	637.150	1,9 εκατ.
Τσεχία	30%	-5%	1,5 εκατ.	3,6 εκατ.
Κροατία	45%	-19%	741.330	906.100
Εσθονία	19%	-4%	121.752	519.000
Πορτογαλία	74%	-4%	3,4 εκατ.	1,2 εκατ.
Σλοβενία	71%	-29%	687.067	280.600
Ελλάδα	19%	-4%	952.650	2,8 εκατ.
Κύπρος	44%	-19%	179.960	229.000
Μάλτα	50%	-7%	128.100	128.100
Ισπανία	68%	-7%	13,4 εκατ.	6,3 εκατ.
Ιταλία	80%	+/-0%	18,1 εκατ.	4,5 εκατ.
Αυστρία	98%	+/-0%	4,2 εκατ.	86.100
Γαλλία	94%	-4%	25,2 εκατ.	1,6 εκατ.
Γερμανία	54%	-14%	22,4 εκατ.	19,1 εκατ.

Πηγή: Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικάτων



Πηγή: Διεθνής Οργάνωση Εργασίας – ILO

Η Κύπρος και άλλες δύο χώρες δεν έχουν εφαρμόσει ακόμη την εν λόγω

κής Ένωσης, υπάρχει διάταξη σύμφωνα με την οποία «οι συλλογικές διαπραγμα-

τεύσεις θα πρέπει να ενισχυθούν σε όλες τις χώρες, ώστε να καλύπτουν τουλάχιστον από το 80% των εργαζομένων».

Σύμφωνα με την εν λόγω Οδηγία τα κράτη μέλη στα οποία λιγότερο από το 80% του εργατικού δυναμικού προστατεύεται από συλλογική σύμβαση, θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδιο δράσης για τη σταδιακή αύξηση της κάλυψης αυτής.

Η αποδυνάμωση του θεσμού των συλλογικών διαπραγματεύσεων δεν αποτελεί κυπριακό φαινόμενο.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO), μόνο 12 χώρες, κυρίως της δυτικής και της βόρειας Ευρώπης, παρουσιάζουν ποσοστά κάλυψης των εργαζομένων υψηλότερα του 50%.

Πτώση ως και 10 μονάδες

Το 2000 οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάλυπταν σε επίπεδο ΕΕ κατά μέσο όρο το 66% των εργαζομένων, ενώ το 2018 το ποσοστό αυτό είχε υποχωρήσει στο 56%, δηλαδή κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες (στοιχεία Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας ILO).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η έρευνα της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ΣΕΣ), σχετικά με τη συνολική εκτιμώμενη τάση αποδυνάμωσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων στις χώρες της ΕΕ και της φθίνουσας προστασίας των εργαζομένων από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Σύμφωνα με την έρευνα της ΣΕΣ εκτός από δύο χώρες, (Φιλανδία, Δανία), σε όλες τις υπόλοιπες χώρες είναι εμφανής η μείωση του ποσοστού κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Στα συμπεράσματα της τελευταίας έκθεσης του ILO (2022), υπογραμμίζεται ότι οι συλλογικές διαπραγματεύσεις συμβάλλουν στην οικονομική, στην κοινωνική σταθερότητα και στη μείωση της ανισότητας των αποδοχών, προωθώντας την ισότητα των φύλων και τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών των γυναικών, των νέων, των μεταναστών και άλλων ευάλωτων κατηγοριών εργαζομένων παρέχοντας περισσότερες ευκαιρίες για αξιοπρεπή εργασία. ■

Τεχνητή Νοημοσύνη και εργασία: Ραγδαίες οι επερχόμενες αλλαγές

Έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ αποτυπώνει το νέο περιβάλλον

Αποτελεί δεδομένο πλέον ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα επιφέρει ριζικές αλλαγές στο πεδίο της εργασίας, που θα επηρεάσουν τους εργαζομένους και θα διαμορφώσουν νέο εργασιακό τοπίο. Σύμφωνα με την Έκθεση Future of Jobs 2025 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, η χρήση γενετικής AI και τεχνολογιών επεξεργασίας πληροφοριών θα επηρεάσει το 90% των επιχειρήσεων τα επόμενα πέντε χρόνια. Ως αποτέλεσμα, πολλές θέσεις γραφείου αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους, ενώ άλλοι τομείς εργασίας θα ανθίζουν.

Ειδικότερα, η Έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ προβλέπει ότι, μέχρι το 2030 η αλληλεπίδραση εργαζομένων και μηχανών θα ισορροπήσει, με το 50% των εργασιών να εκτελούνται από μηχανές. Η διαρθρωτική αυτή αλλαγή εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στη δη-

μιουργία 170 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας, ενώ 92 εκατομμύρια θέσεις αναμένεται ότι θα χαθούν, αποφέροντας θετικό καθαρό ισοζύγιο 7%.

Ποιοι κερδίζουν και ποιοι χάνουν

Οι τομείς που αναμένεται ότι θα επωφεληθούν μεταξύ άλλων είναι οι ακόλουθοι:

- Αγροτική Παραγωγή: οι αγρότες θα προσαρμοστούν στις απαιτήσεις βιωσιμότητας και ασφάλειας τροφίμων.
- Παραδόσεις: η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου αυξάνει τη ζήτηση για διανομείς.
- Κατασκευές: οι επενδύσεις σε υποδομές υπόσχονται νέες θέσεις εργασίας.
- Υγειονομική Περίθαλψη: ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός ατόμων τρίτης ηλικίας θα δημιουργήσει επιπλέον ζήτηση για νοσηλευτές και κοινωνικούς λειτουργούς.

- Εκπαίδευση: οι νέες γενιές απαιτούν περισσότερη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αντίθετα, επαγγέλματα όπως, υπάλληλοι γραφείου, χειριστές μηχανών και υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών κινδυνεύουν λόγω αυτοματοποίησης της εργασίας.

Η τεχνολογική αλλαγή επηρεάζεται από πέντε βασικές τάσεις:

- Τεχνολογία: οι ραγδαίες καινοτομίες αλλάζουν τον τρόπο εργασίας.
- Γεωπολιτική αστάθεια: η επισφάλεια υποχρεώνει σε ανασχεδιασμό τις αλυσίδες εφοδιασμού αναμορφώνει τις επιχειρήσεις.
- Πράσινη μετάβαση: δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Οικονομική αβεβαιότητα: η ρευστότητα του παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος αναδιατάσσει τις εργασιακές

προτεραιότητες των επιχειρήσεων.

- Δημογραφικές αλλαγές: η γήρανση του πληθυσμού σε παγκόσμια κλίμακα αυξάνει τη ζήτηση για κοινωνικές υπηρεσίες.

Η Έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ επισημαίνει ακόμη ότι, η συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων, εταιρειών και εκπαιδευτικών οργανισμών είναι καθοριστική προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση θα είναι δίκαιη. Εκπαίδευση σε νέες δεξιότητες και τεχνολογίες είναι ζωτικής σημασίας για να μειωθούν οι ανισότητες και να μεγιστοποιηθούν οι ευκαιρίες εργοδότησης. Η νέα εποχή εργασίας υπόσχεται περισσότερη παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, αλλά παράλληλα, απαιτεί συνεχή καινοτομία και προσαρμογή των εμπλεκόμενων στο εργασιακό περιβάλλον. ■

Από την Έκθεση Πεπραγμένων προς το 62ο Συνέδριο Αναδημοσιεύουμε το κεφάλαιο Μισθοδοτικά - Συνταξιοδοτικά Ωφελήματα

1. Μισθολόγιο δημοσίων υπαλλήλων α. Γενικές αυξήσεις μισθών και συντάξεων

Σημαντικό επίτευγμα αποτελεί για την Οργάνωση, η επίτευξη συμφωνίας μετά από 15 έτη για παραχώρηση γενικών αυξήσεων στους βασικούς μισθούς και τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων που αφορά στην περίοδο 1.1.2022 - 31.12.2024.

Η πιο πάνω συμφωνία ουσιαστικά επιτεύχθηκε μετά από προσεκτικούς χειρισμούς στις διαπραγματεύσεις με το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με τις άλλες μαζικές Οργανώσεις. Ως αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών καταφέραμε να πείσουμε την εργοδοτική πλευρά για την ουσία και τον λόγο της επαναφοράς και παραχώρησης γενικών αυξήσεων, μετά το 2009, που δεν είναι άλλος από την ανάγκη για δίκαιο επιμερισμό του παραγόμενου πλούτου από την αύξηστρο ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ).

Ειδικότερα, η προαναφερόμενη συμφωνία συνομολογήθηκε σε συνεδρία της ΜΕΠ ημερ. 18.7.2024 και προνοεί την παραχώρηση γενικής αύξησης για την περίοδο 2022-2024 ως εξής: 0% για το έτος 2022, 0% για το 2023 και 1.5% από 1.10.2024 επί των βασικών μισθών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν την 1.1.2024, με ελάχιστο ποσό αύξησης τα 27.40 ευρώ τον μήνα. Η συμφωνία καλύπτει τόσο τους μόνιμους και συνταξιούχους υπαλλήλους, όσο και τους εργοδοτούμενους αορίστου και ορισμένου χρόνου.

Υπενθυμίζεται ότι η τελευταία παραχώρηση γενικών αυξήσεων στον βασικό μισθό των κρατικών υπαλλήλων έγινε την 1.1.2009. Έκτοτε, λόγω της οικονομικής κρίσης και του εύθραυστου οικονομικού κλίματος οι γενικές αυξήσεις ήταν μηδενικές. Η ΠΑΣΥΔΥ σε συνεννόηση και με τις υπόλοιπες μαζικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις (ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ), κατανοώντας τις δυσμενείς συνθήκες και τις ανάγκες της κυπριακής οικονομίας, τήρησε υπεύθυνη και σοβαρή στάση, αποφεύγοντας να θέσει οποιοδήποτε αίτημα για παραχώρηση γενικών αυξήσεων.

Με δεδομένη τη συνεχή βελτίωση του οικονομικού κλίματος και του υψηλού ρυθμού ανάπτυξης που καταγράφει πλέον η κυπριακή οικονομία, κρίθηκε ότι οι συνθήκες ήταν ευνοϊκές για διεκδίκηση του πιο πάνω αιτήματος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ανάλογη συμφωνία συνομολογήθηκε μεταξύ των Συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ και του Υπουργείου Οικονομικών για τους εν ενεργεία υπαλλήλους και συνταξιούχους ωρομίσθιους του κρατικού τομέα, καθώς επίσης και τους εργαζόμενους και συνταξιούχους στους ημικρατικούς Οργανισμούς και τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το σχετικό νομοσχέδιο για υλοποίηση της συμφωνίας κατατέθηκε έγκαιρα στη Βουλή και έτυχε συζήτησης ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδριάσεις της, στις 30/9 και 7/10/2024, στις οποίες παρέστη η Οργάνωσή μας και παρήθεσε τις σχετικές θέσεις της.

Εν όψει και των διαφορετικών θέσεων των κομμάτων που εκφράστηκαν στη Βουλή, η Οργάνωσή μας τόσο με δική

της ανακοίνωση ημερ. 9/10/2024 όσο και με κοινή ανακοίνωση ημερ. 18/10/2024 με τις Οργανώσεις ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗ-ΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ ζήτησε σεβασμό στα συμφωνηθέντα και στον κοινωνικό διάλογο και ψήφιση των αυξήσεων, για διατήρηση της εργασιακής ειρήνης. Τονίσαμε μέσα από τις ανακοινώσεις μας την υπευθυνότητα που επεδείξαμε για 15 έτη και επισημάναμε τη συρρίκνωση των απολαβών και ωφελημάτων των υπαλλήλων με την απώλεια να εκτιμάται στα €2,5 - €3 δισ. κατά την περίοδο της χρηματοπιστωτικής κρίσης 2011-2014, που επιχειρήθηκε να παρουσιαστεί ως δημοσιονομική.

Το νομοσχέδιο έτυχε τελικά της έγκρισης της Βουλής και δημοσιεύθηκε σε Νόμο με αρ. 115(Ι)/2024 στην επίσημη εφημερίδα του κράτους ημερ. 18.10.2024. Σχετική εγκύκλιος εκδόθηκε την ίδια μέρα από το Υπουργείο Οικονομικών με αρ. 1759 και οι αυξήσεις έχουν ενσωματωθεί από το Γενικό Λογιστήριο στους μισθούς και τις συντάξεις του μηνός Οκτωβρίου 2024.

Σχετικός πίνακας με το ύψος των αυξήσεων ανά κλίμακα παρατίθεται για περαιτέρω ενημέρωσή σας:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΙΣΘΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΑ ΓΕΝΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ 1,50%

Υπάλληλοι που υπηρετούν στη μισθοδοτική Κλ.	Ακαθάριστη Μηνιαία Αύξηση
A1	€27 - €30
A2	€27 - €30
A5	€30 - €37
A7	€32 - €50
A8	€34 - €52
A9	€42 - €58
A10	€48 - €65
A11	€57 - €75
A13	€74 - €92
A14	€79 - €107
A15	€90 - €116
A16	€99 - €120

(αντί €22 - €25) λόγω της ισχύος ελάχιστου ποσού γενικών αυξήσεων

(αντί €22 - €28) λόγω της ισχύος ελάχιστου ποσού γενικών αυξήσεων

Σημειώνεται συναφώς ότι επί των πιο πάνω ακαθάριστων ποσών εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από διάφορους Νόμους ακόλουθες αποκοπές:

α) ΓεΣΥ	2,65%
β) Κοινωνικές Ασφαλίσεις	4,45%
γ) Συνταξιοδοτικό Σχέδιο	5%
δ) Φόρος Εισοδήματος με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας από 20% - 35%. Ισχύει για υπαλλήλους που υπηρετούν από την 6η βαθμίδα της κλίμακας Α5 και άνω.	

β. Ολοκλήρωση την 1.1.2023 της σταδιακής αποκατάστασης των μειώσεων στις απολαβές ή/και συντάξεις των αξιωματούχων, εργοδοτούμενων και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα

Το 2023 ολοκληρώθηκε η σταδιακή αποκατάσταση των μισθών και των συντάξεων, των εργοδοτούμενων (μονίμων, ΕΑΧ, ΕΟΧ) και συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως προβλεπόταν στον σχετικό Νόμο Αρ. 94(Ι) του 2018, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 17/07/2018.

Από €	Μέχρι €	Υφ/νο	Από 1.7.18	Από 1.1.19	Από 1.1.20	Από 1.1.21	Από 1.1.22	Από 1.1.23
0 -	1000	3,8%	1,8%	0%	0%	0%	0%	0%
1001 -	1500	10,3%	8,3%	5,8%	3,3%	0,8%	0%	0%
1501 -	2000	12,3%	10,3%	7,8%	5,3%	2,8%	0%	0%
2001 -	3000	13,5%	13,5%	13,5%	11,0%	8,5%	5,0%	0%
3001 -	4000	16,0%	16,0%	16,0%	13,5%	11,0%	7,5%	0%
4001 -	άνω	17,5%	17,5%	17,5%	15,0%	12,5%	9,0%	0%

Σχετική Εγκύκλιος είχε σταλεί από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών στα Υπουργεία/ Υφυπουργεία/ Τμήματα/Υπηρεσίες στις 19 Ιουλίου 2018.

Η σταδιακή αποκατάσταση μισθών και συντάξεων ολοκληρώθηκε με την εφαρμογή της σε 6 φάσεις, αρχής γενομένης από 01.07.2018 και ολοκλήρωσή της τον Ιανουάριο του 2023, όπως φαίνεται συγκεντρωτικά στον πιο πάνω πίνακα.

γ. Μισθολογική Διαχείριση Χαμηλόμισθων

Το θέμα των χαμηλόμισθων αναδείχθηκε ουσιαστικά από την Οργάνωσή μας από τον Δεκέμβριο του 2021 και είχε τεθεί ενώπιον και των τριών κύριων υποψηφίων Προέδρων της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

Εν όψει της διογκούμενης ακρίβειας και των ψηλών πληθωριστικών πιέσεων η Οργάνωσή μας επανέφερε εντονότερα το θέμα για τη μισθολογική διαχείριση των χαμηλόμισθων συναδέλφων με νέο έγγραφό της προς τον Πρόεδρο της ΜΕΠ ημερ. 30/5/2023, τονίζοντας ότι θα πρέπει να εξευρεθεί τρόπος για αποκατάσταση της απώλειας που είχε προκληθεί με την παγοποίηση των πέντε (5) προσαυξήσεων κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης (2012-2016).

Ως λύση στο πρόβλημα προτείναμε ανάλογη εφαρμογή της πρόνοιας του Κανονισμού 22 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών ΚΔΠ 354/2020 για ταχύτερη ανέλιξη των συναδέλφων εντός των συνδυασμένων κλιμάκων, ρύθμιση που η ίδια η πολιτεία είχε εγκρίνει.

Το θέμα που ιεραρχείτο ψηλά στις προτεραιότητες της Οργάνωσης τέθηκε σε συνάντηση της Κ.Γ. με τον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο Προεδρικό Μέγαρο στις 12 Οκτωβρίου 2023, κατά την οποία δόθηκαν οδηγίες από πλευράς Προέδρου για συζήτηση και κατάληξη σε συμφωνία στο επίπεδο του Υπουργείου Οικονομικών μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2023. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω οι Συντεχνίες που εκπροσωπούν το προσωπικό στον Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, ΠΑΣΥΔΥ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗ-ΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, κλήθηκαν σε συνάντηση με τον Γ.Δ. του Υπουργείου Οικονομικών, τη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ και άλλους υπηρεσιακούς αργά το απόγευμα στις 31 Οκτωβρίου 2023.

Κατά την πιο πάνω συνάντηση υπήρξε κατ' αρχήν συμφωνία για το θέμα των χαμηλόμισθων για εφαρμογή επιταχυνόμενης ανέλιξης εντός των συνδυασμένων κλιμάκων Α2, Α5 και Α7(ii) και παράλληλη μισθολογική ανέλιξη στην κλ. Α7 μετά από συνολική συσσωρευμένη υπηρεσία 18 ετών (συμπεριλαμβανομένης

και τυχόν υπηρεσίας στην κλ. Α1). Οι τρεις εμπλεκόμενες Οργανώσεις προχώρησαν μάλιστα την ίδια μέρα και στην έκδοση κοινής σχετικής ανακοίνωσης.

Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της ημερομηνίας επίτευξης της κατ' αρχήν συμφωνίας και της 12ης Δεκεμβρίου 2023, που υπογράφηκε η Συμφωνία Πλαίσιο, αξιοποιήθηκε για επεξεργασία και διαμόρφωση σειράς τεχνικών λεπτομερειών της συμφωνίας και ετοιμασίας του σχετικού προσχεδίου. Να σημειωθεί ότι 15 περίπου μέρες μετά την κατ' αρχήν συμφωνία προέκυψε ζήτημα από τη διαφοροποίηση της θέσης του Υπουργείου Οικονομικών για τη μη συμπερίληψη στην 18ετία που απαιτείτο για την ένταξη στην Κλ. Α7, της προϋπηρεσίας στην κλίμακα Α1, για αυτούς που είχαν αναβαθμισθεί την 1.1.2020 ή 1.1.2022, σε προσωπική βάση από την Κλ. Α1-Α2-Α5(ii) στην Κλ. Α2-Α5-Α7(ii), μετά και τη διαπίστωση ότι η υλοποίηση αυτής της πρόνοιας θα δημιουργούσε μισθοδοτικές ανισοροπίες μεταξύ αυτής της κατηγορίας υπαλλήλων και των υπολοίπων υπαλλήλων, που ήταν τοποθετημένοι εξ αρχής στην Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii).

Ενόψει του προβλήματος που δημιουργήθηκε από το πιο πάνω ζήτημα και του κινδύνου να μην υπογραφεί έγκαιρα το κείμενο της συμφωνίας, ούτως ώστε να συμπεριληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024 για ψήφιση από τη Βουλή, η Εκτελεστική Επιτροπή της Οργάνωσής μας σε έκτακτη συνεδρία της εξουσιοδότησε ομόφωνα τον Γενικό Γραμματέα να προχωρήσει σε υπογραφή της Συμφωνίας στις 12/12/2023.

Η συμφωνία εγκρίθηκε και από τη Βουλή με την ψήφιση του Προϋπολογισμού και το Γενικό Λογιστήριο με σχετική εγκύκλιο του ημερ. 16/1/2024 προς τις αρμόδιες αρχές κοινοποίησε τον τρόπο υλοποίησης της, ενώ για το θέμα υπήρξαν και αρκετά άρθρα με αναλύσεις στελεχών μας στον Δημόσιο Υπάλληλο για όλες τις πρόνοιες της Συμφωνίας.

Για τρία βασικά σημεία στη Συμφωνία, που έρχονταν περαιτέρω διευκρινίσεων, η Οργάνωσή μας επανήλθε με διαβήματά της προς τον Πρόεδρο της ΜΕΠ ημερ. 15/1/2024 και 13/2/2024 παραπέμποντας στη σχετική πρόνοια της Συμφωνίας, που αναφέρεται σε άρση ανωμαλιών και επίλυση προβλημάτων που δυνατό να προκύψουν από την εφαρμογή της Συμφωνίας.

Συγκεκριμένα τέθηκαν τα πιο κάτω ζητήματα:

1) Το πλαίσιο της Συμφωνίας να καλύπτει και το προσωπικό των Στενογράφων

Διεξαγωγή Εξετάσεων για Πρόσληψη στο Δημόσιο για θέσεις εισδοχής στη Δημόσια Υπηρεσία που ενδεχομένως να δημοσιευτούν εντός του 2026

Οι ετήσιες γραπτές εξετάσεις διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2024 για θέσεις εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων:

α) η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλκειακού κύκλου σπουδών,

β) η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και

γ) η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α9 και την κλίμακα 11 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν ή/και επαγγελματικό προσόν.

Η αρμόδια Ειδική Επιτροπή που προβλέπεται από τον Περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο του 1998 έως 2024 έχει αναθέσει στην Υπηρεσία Εξετάσεων τη διοργάνωση και διεξαγωγή των ετήσιων γραπτών εξετάσεων για πρόσληψη στη



Δημόσια Υπηρεσία, οι οποίες είναι προγραμματισμένες για τις **27/09/2025** (θέσεις των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α7), **25/10/2025** (θέσεις των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α8 - πτυχίο ή ισότιμο προσόν) και **13/12/2025** (θέσεις των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α9 και την κλίμακα Α11 - πτυχίο ή ισότιμο προσόν ή/και επαγγελματικό προσόν).

Αίτηση για συμμετοχή στις εξετάσεις μπορούν να υποβάλουν και υποψήφιοι που θα ολοκληρώσουν τις σπουδές τους (απολυτήριο λυκείου ή δίπλωμα τριετούς μεταλκειακού κύκλου σπουδών, για την εξέταση που αφορά τις μη επιστημονικές θέσεις, πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν για την εξέταση που αφορά τις επιστημονικές θέσεις και πανεπιστη-

μιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν ή/και επαγγελματικό προσόν για την εξέταση που αφορά τις επαγγελματικές θέσεις), μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους για συμμετοχή στις εν λόγω εξετάσεις. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις πιο πάνω σπουδές τους καθώς και όλες τις υπόλοιπες απαιτήσεις της θέσης για την οποία ενδιαφέρονται, όταν αυτή δημοσιευτεί εντός του 2026 και μέχρι την ημερομηνία λήξης της υποβολής των αιτήσεων.

Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση για συμμετοχή στις εξετάσεις, από τις **26/05/2025, η ώρα 12:00 το μεσημέρι μέχρι τις 05/06/2025, η ώρα 12:00**

το μεσημέρι. Το τέλος συμμετοχής ορίστηκε στα πενήντα (€50) ευρώ για κάθε εξέταση.

Σκοπός Εξετάσεων

Οι εξετάσεις διεξάγονται προκειμένου οι υποψήφιοι να εξασφαλίσουν πιστοποιητικό επιτυχίας, το οποίο πρέπει να καταθέσουν στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας μαζί με την αίτησή τους, όταν δημοσιευθούν κενές θέσεις κατά το έτος που έπεται της ημερομηνίας διεξαγωγής των γραπτών εξετάσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορεί κάποιος να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στις Γραπτές Εξετάσεις για Πρόσληψη στο Δημόσιο είναι να κάνει εγγραφή στην ηλεκτρονική πλατφόρμα οποία βρίσκεται στον επίσημο ιστότοπο των Εξετάσεων για Πρόσληψη στο Δημόσιο: <https://epd.moec.gov.cy> ■



Διεθνής Διαγωνισμός Τραγουδιού ατόμων με χαμηλή όραση (International Low Vision Song Contest) Bli

Η Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών έφτασε σε μια ακόμα επιτυχία στο διαγωνισμό διεθνούς τραγουδιού για άτομα με οπτική αναπηρία που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο την Παρασκευή 16 Μαΐου 2025.

Το τραγούδι «Πυξίδα» κατέλαβε την πολύ τιμητική δεύτερη θέση ανάμεσα στις συμμετοχές από 25 χώρες από τέσσερις ηπείρους.

Το τραγούδι της χώρας μας ερμήνευσαν οι Νικολέττα Λειβαδιώτη και ο Νίκος Δημητρίου, μέλη της Οργάνωσης. Τους στίχους έγραψε ο Παναγιώτης Πέτσας, ενώ η μουσική σύνθεση ανήκει στον Χριστάκη Ιακώβου, επίσης μέλος της ΠΟΤ.

«Η κυπριακή συμμετοχή ξεχώρισε για την εκφραστική ερμηνεία και τη δυναμική παρουσία της επί σκηνής, κατακτώντας το κοινό με τα μηνύματα αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας «ο ένας για τον άλλο και όλοι για τον



ένα» που έστειλε σε ολόκληρη την υφήλιο, αποσπώντας χιλιάδες ψήφους μέσω διαδικτύου από θεατές σε όλο τον κόσμο».

Για να ακούσετε το τραγούδι μπορείτε να πατήσετε στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://www.youtube.com/watch?v=3Y8ZBSQQv5E>

Την πρώτη θέση στο διαγωνισμό κατέλαβε η Ελλάδα με το τραγούδι «Θα τραγουδώ όσο ζω», που ερμηνεύουν τα δυο αδέλφια από τη Ρόδο Καθολική και Δημήτρης Θαρανός οι οποίοι και παρέλαβαν το τρόπαιο. .

Το διαγωνισμό διοργάνωσαν από κοινού η οργάνωση VIEWS International (Διεθνής ένωση που λειτουργεί ως δίκτυο οργανισμών σε 30 χώρες σε όλο τον κόσμο με στόχο την προώθηση της κινητικότητας και της ανεξαρτησίας των νέων με οπτική αναπηρία και η Γερμανική Ομοσπονδία Τυφλών και ατόμων με μερική όραση (DBSV).

Η ΠΟΤ με τη σειρά της, ως ο εθνικός φορέας εκπαίδευσης ή συμπαράστασης προς τα άτομα με οπτική αναπηρία της Κύπρου, είναι εταίρος στο πρόγραμμα από το έτος 2021, οπότε και συμμετείχε στον πρώτο αυτό διεθνή διαγωνισμό και κατέλαβε την Τρίτη θέση.

Από Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών

Από τα Πεπραγμένα του Γενικού Συμβουλίου που υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν στο Συνέδριο

Συνέχεια από σελ. 12

Δικαστηρίων και Στενογράφων Βουλής, των οποίων η αρχική μισθοδοσία τους είναι στην 4η βαθμίδα της Α2.

2) Στην προσμέτρηση της συνολικής υπηρεσίας των 18 ετών του υπαλλήλου (μόνιμου ή Ε.Α.Χ.) να λαμβάνεται υπόψη και η υπηρεσία σε άλλη θέση ή εκτέλεση διαφορετικών καθηκόντων, υπό την προϋπόθεση ότι η μισθολογική κλίμακα του υπαλλήλου ήταν Α2-Α5-Α7(ii) καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του.

3) Η υπηρεσία των 30 μηνών προ της μετατροπής των συναδέλφων σε Ε.Α.Χ., κατά την οποία οι συνάδελφοι έπαιρναν

και προσαύξηση, να συνυπολογιστεί στα 18 έτη που απαιτούνται για ένταξη στην κλίμακα Α7(ii).

Τα δύο πρώτα ζητήματα αντικρούστηκαν θετικά σε ξεχωριστές συναντήσεις τον Φεβρουάριο 2024, μεταξύ του Γ.Γ., του Υπουργού Οικονομικών, του Γ.Δ. του Υπουργείου Οικονομικών και της Διευθύντριας του ΤΔΔΠ και διορθώθηκαν μέσω του Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, ενώ το τρίτο ζήτημα παρέμεινε σε εκκρεμότητα, μαζί με το θέμα της προϋπηρεσίας στην κλίμακα Α1.

Με βάση και την παράγραφο 8 της αρχικής συμφωνίας η Οργάνωσή μας εντατικοποίησε τις προσπάθειές της και εντός

του 2024 και συγκεκριμένα στις 5/12/2024 υπογράφηκε η Συμπληρωματική Συμφωνία πλαίσιο μεταξύ κυβέρνησης και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ για τη μισθολογική ανέλιξη υπαλλήλων στις συνδυασμένες κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii).

Στη Συμπληρωματική Συμφωνία περιλαμβάνονται δύο πρόνοιες:

α) Ότι λαμβάνεται υπόψη σε ποσοστό 95% και τυχόν προηγούμενη συνεχόμενη υπηρεσία του υπαλλήλου σε μόνιμη θέση ή/και συνεχόμενη απασχόληση ως Εργοδοτούμενος Αορίστου Χρόνου στις Κλίμακες Α1-Α2-Α5(ii) και

β) Ότι συμφωνείται η αναβάθμιση όλων των υφιστάμενων θέσεων της Κλίμακας Α1-Α2-Α5(ii) στην Κλ. Α2-Α5-Α7(ii) και η μόνιμη κατάργηση της Κλίμακας Α1-Α2-Α5(ii) στη δημόσια υπηρεσία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Οι πρόνοιες αυτές περιλήφθηκαν και ψηφίσθηκαν με τον Προϋπολογισμό του 2025 και τέθηκαν σε ισχύ από 1.1.2025 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Στον τόμο των πρακτικών δημοσιεύθηκε η Βασική Συμφωνία, όπως υπογράφηκε από τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις και την επίσημη πλευρά. ■

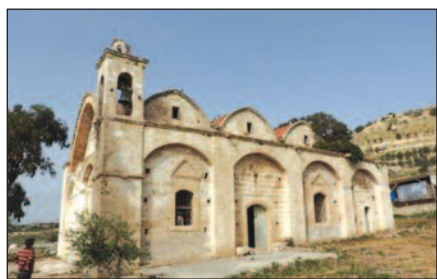
Εκλεκτές συνεργασίες Μνήμες Τόπων - Γαστριά στις Πύλες της Καρπασίας



Της Χρυσοθέμιδος
Χατζηπαναγή

Στις Πύλες της Καρπασίας ένα άλλο αμιγώς Ελληνοκυπριακό χωριό είναι τα Γαστριά. Βρίσκεται 4 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Μπογαζιού, 2 χιλιόμετρα νότια του χωριού Πατρίκι, στους πρόποδες της Βίκλας, που ορίζει την αρχή του οροπεδίου του δάσους της Βάλιας.

Οι Ελληνικές του ρίζες εξικνούνται μέχρι τους Βυζαντινούς Χρόνους, αλλά η αρχαιολογική σκαπάνη πιστοποιεί τις βαθύτερες καταβολές του, που ανακαλούν την εγκατάσταση των Μυκηναίων στη νήσο. Η ονομασία του παραπέμπει στον παρακείμενο νοτιοδυτικά λόφο Καστρούλι, ο οποίος κατά τους Μεσαιωνικούς χρόνους χρησιμοποιήθηκε ως κάστρο (chateau de Gastria), αρχικά των Ναϊτών ιπποτών και αργότερα των Ιωαννιτών, σύμφωνα με τις πληροφορίες που αναφέρουν ο ντε Μας Λατρί και ο Φλώριος Βουστρώνιος. Ωστόσο, φαίνεται ότι το χωριό είχε ιδρυθεί μάλλον κατά τα Βυζαντινά χρόνια, δηλαδή προτού κτιστεί εκεί το «κάστρο». Ενδεχομένως, όμως, η ονομασία να έχει άλλη προέλευση. Εξάλ-



Εκκλησία Αγίου Γεωργίου στα Γαστριά.

λου, κατά τη Μεσαιωνική εποχή για το κάστρο χρησιμοποιείτο η λέξη καστέλλιν. Στην Κύπρο, γαστριά λέγονται τα πήλινα αγγεία (εξ ου γάστρα ή γλάστρα) και ιδιαίτερα τα αρχαία αγγεία. Στην περιοχή δε του χωριού (τοποθεσία Αλαάς) υπάρχει σημαντικός αρχαιολογικός χώρος, που απέδωσε σημαντικά αγγεία των Προϊστορικών χρόνων.

Το 1973 το χωριό αριθμούσε 198 κατοίκους, κύρια ασχολία των οποίων ήταν η γεωργία της καλλιέργειας σιτηρών, βαμβακιού, καπνών, σουσαμιού, ελιών, χαρουπιών κ.ά. Ανεπτυγμένη επίσης ήταν και η κτηνοτροφία προβάτων και αγελά-



Άποψη του Κάστρου στα τουρκοκατεχόμενα Γαστριά.

δων. Ένας αριθμός επίσης Γαστριωτών εργοδοτούνταν στην Αμμόχωστο. Ας μην ξεχνούμε και τους Μαντηλάρηδες και τους ιχθυοτρόφους στο εκεί φυσικό ιχθυοτροφείο. Οι γυναίκες βοηθούσαν τους συζύγους τους στις αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες και παράλληλα ασχολούνταν με την παραγωγή μεταξιού, και την υφαντουργία. Στο χωριό λειτουργούσαν δύο καφενεία και από το 1955 δημιουργήθηκε Εθνικοθρησκευτικός Σύλλογος και η ποδοσφαιρική ομάδα Ελαφριά Ταξιαρχία.

Στο χωριό δέσποζαν οι δύο περιώνυμες εκκλησίες του, της Παναγίας Φανερωμένης και του Αγίου Γεωργίου του Τροπαιοφόρου, όπου στη γιορτή του γίνονταν τριήμερη πανήγυρη με ζωντανή μουσική, τσιαττιστά, χορούς και αθλητικά αγωνίσματα, όπως αλογοδρομίες, τρέξιμο, τριάπιδκια, βόλι και άλλα παραδοσιακά παιχνίδια. Ονομαστά ακόμη ήταν τα γραφικά εξωκλήσια του Τιμίου Προδρόμου, του Άη Γιάννη της Αγίας Μαρίας και του Αγίου Προκοπίου. Τα Γαστριά έγιναν αγνώριστα όχι μόνο από την καταστροφή του χρόνου, αλλά ιδίως από τη βάνανση βεβήλωσή τους από τους Τούρκους κατακτητές το τραγικό 1974.

Με οδηγό το βιβλίο του Σοφοκλή Χατζησάββα «Καταβολές - Η αρχαιολογική επισκόπηση 20 κατεχόμενων σήμερα χωριών της Επαρχίας Αμμοχώστου» (1991) συνοψίζουμε τις περιγραφές των σημαντικότερων εκκλησιαστικών κτισμάτων και αρχαιολογικών χώρων των Γαστριών. Κατ' αρχήν, η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου του 19ου αιώνα, κτισμένη σε ύψωμα, πιθανόν στα ερείπια παλαιότερης, είναι ένας ορθογώνιος ναός, που καταλήγει σε πεντάπλευρο ιερό με ημιθόλιο, ενώ η στέγη του ναού είναι οξυκόρυφη. Στην αυλή του υπάρχουν μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη, μεταξύ των οποίων και ένα κιονόκρανο κορινθιακού ρυθμού. Του 19ου αιώνα είναι και η καμαροκέραστη εκκλησία της Παναγίας της Φανερωμένης, επίσης ορθογώνιας ναοδομίας, που

καταλήγει σε αψίδα και που στεγάζεται από ημιθόλιο. Το εικονοστάσι είναι έργο των αρχών του 20ού αιώνα, αλλά μερικές εικόνες ανάγονται στο 1852. Και εδώ εντοπίζεται ένα κορινθιακό κιονόκρανο στην αυλή, όμως δεν υπάρχουν ενδείξεις για παλαιότερη εκκλησία στον ίδιο χώρο. Σε απόσταση δύο χλμ. στα δυτικά του χωριού βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Προδρόμου, κτισμένη με ωραίες πελεκημένες πέτρες. Αποτελείται από ορθογώνιο ναό, που καταλήγει σε αψίδα, με στέγη βαρελλοειδή, ενώ η αψίδα στεγάζεται με ημιθόλιο.

Νότια του χωριού, σε απόσταση περίπου ενάμισι χλμ. και στις παρυφές του δάσους της Βάλιας και ομώνυμου οροπεδίου βρίσκεται ο συνοικισμός Βούτσα του Λιασή, πιθανόν Ελληνιστικής εποχής. Συνίσταται από πέντε μεγάλους σωρούς ερειπίων σε γραμμή, κοντά στους κρημνούς και σε θέση με φυσική προστασία. Σε απόσταση 130 περίπου μέτρων στα βόρεια έχει εντοπιστεί μακρύς τοίχος. Πιθανολογείται ότι πρόκειται για οχυρωμένο οικισμό ή στρατόπεδο, λόγω των μεμονωμένων κτισμάτων που υποδηλώνουν οι πέντε ερειπωμένοι σωροί. Στα βορειοδυτικά των σωρών υπάρχει ένα καμίνι. Η κεραμεική, που ανακαλύφθηκε, είναι πολύ φθαρμένη και αδύνατη η ταυτίσή της. Από την τοιχοδομή και τον τύπο των υλικών υπολογίζεται η χρονολόγηση του χώρου στην Ελληνιστική εποχή.

Οχυρωμένος οικισμός Ελληνιστικής εποχής είναι και η τοποθεσία Κάστρος, δύο χλμ. νοτιοδυτικά του χωριού σε ένα επιμήκη βραχώδη λόφο, που δεσπόζει της θάλασσας. Στα βόρεια ο χώρος περικλείεται από το «Αργάκι του Κάστρου». Κάτω από τον κρημό μερικοί μεγάλοι σωροί από πέτρες καθορίζουν τη θέση του κατεστραμμένου κάστρου, που έδωσε στον χώρο την ονομασία του. Η κεραμεική είναι Ελληνιστική και τα λίγα όστρακα της Γεωμετρικής εποχής πιθανόν να ανήκουν σε παλαιότερους τάφους και να βρέθηκαν κατά τις ισοπεδώσεις, που έγιναν στην περιοχή. Μέρος του χώρου χρησιμοποιήθηκε για λατόμευση, με αποτέλεσμα την καταστροφή των αρχαιοτήτων, που υπήρχαν στην επιφάνεια. Το φρούριο, ίσως, να κτίστηκε κατά τους Πρωτοβυζαντινούς χρόνους και να χρησιμοποιήθηκε μέχρι τον Μεσαίωνα.

Σε απόσταση 1000 μέτρων νοτιοδυτικά του χωριού η τοποθεσία Κόννος, που καταλαμβάνει ολόκληρη την επιφάνεια κυκλικού λόφου, υποδηλώνει νεκροταφείο Κυπρογεωμετρικής-Κυπροαρχαϊκής επο-



Η περιοχή Καστρούλι στα Γαστριά

χής. Μεγάλος αριθμός τάφων είχε συληθεί παλαιότερα και τα καλύμματά τους, καθώς και κεραμεική είναι ολόγυρα σκορπισμένα. Οι τάφοι είναι λαξευμένοι στον μαλακό αργιλώδη βράχο, που έδωσε και το όνομα στην τοποθεσία. Οι πλάκες, που κάλυπταν τα στόμια των τάφων, είναι κατασκευασμένες από γύψαρο (μάρμαρο), που αφθονεί στην περιοχή των Γαστριών.

Ο συνοικισμός Κουτσοπέτρικα, Πρωτοβυζαντινών χρόνων, απέχει ενάμισι χλμ. βορειοανατολικά του χωριού Μπογάζι, μέσα στην πεδιάδα. Μεγάλες ποσότητες οικοδομικών υλικών, κυρίως πέτρες, κεραμείδια και οπτόπλινθοι από δάπεδα είναι σκορπισμένα σε έκταση 450X250 μέτρων. Μια στέρνα ανακαλύφθηκε από τυμβωρύχους, που έψαχναν για τάφους. Έχουν επίσης εντοπιστεί τα κατάλοιπα μεγάλης δεξαμενής και υδραγωγείου.

Σε 1000 μέτρα βορειοανατολικά του χωριού, στο ύψος του οροπεδίου, που δεσπόζει των χωριών Γαστριά και Πατρίκι, βρίσκεται οικισμός και νεκροταφείο Κυπρογεωμετρικής-Κυπροαρχαϊκής περιόδου ονόματι Μούττη του Μάραθου. Μερικοί τάφοι έχουν ανασκαφεί, αλλά πολλοί άλλοι φαίνονται ανέπαφοι, κατά τον χρόνο συγγραφής του βιβλίου του Χατζησάββα. Ο χώρος είναι καλυμμένος με πέτρες και χοντρή κεραμεική. Στα νότια του οικισμού ένα μεταγενέστερο καμίνι έχει πιθανόν κτιστεί από υλικά που προέρχονται από τον οικισμό.

Η Πλάτσα το Λακκιού υπήρξε συνοικισμός Ρωμαϊκών-Πρωτοβυζαντινών χρόνων. Ο χώρος βρίσκεται περίπου ενάμισι χλμ. νοτιοδυτικά του χωριού, στην πεδιάδα ανατολικά του Κάστρου. Ένας σπαρμένος ελιόμυλος, κεραμείδια, πέτρες και κεραμεική είναι διεσπαρμένα σε έκταση 250X150 μέτρων και καθορίζουν το μέγεθος του συνοικισμού. Ένα αρχαίο πηγάδι είχε ανασκαφεί από τυμβωρύχους, στην προσπάθειά τους να ανακαλύψουν τάφους. Η κεραμεική είναι χοντρή και χρονολογείται κυρίως στη Ρωμαϊκή εποχή. ■

Διεθνές Συνέδριο Συνδέσμου Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου CyOSH 2025

Ο **Σύνδεσμος** Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου (ΣΑΥΚ) στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του και για σκοπούς ενημέρωσης και διαφώτισης τόσο των μελών του όσο και του ευρύτερου κοινού που ασχολείται με τα θέματα ασφάλειας και υγείας, διοργανώνει το 13ο Διεθνές Συνέδριο CyOSH 2025, με θέμα:

“OCCUPATIONAL SAFETY & HEALTH CHALLENGES...THE WAY FORWARD!”

Το Συνέδριο, θα διεξαχθεί στις 26 Ιουνίου 2025 στη Λευκωσία και απευθύνεται σε Επαγγελματίες στον Τομέα της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία. Στο Συνέδριο συμμετέχουν ως εισηγητές, διακεκριμένοι επιστήμονες τόσο από την Κύπρο όσο και από Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να σας προσκαλέσουμε στο Συνέδριο και

συνημμένη σχετική πρόσκληση για δωρεάν συμμετοχή. Για την επιτυχή ολοκλήρωση της εγγραφής σας στο συνέδριο θα πρέπει να γίνει upload η συνημμένη πρόσκληση (invitation).

Περισσότερες πληροφορίες για το CyOSH 2025 μπορείτε να βρείτε στην ιστοσ., www.cysha.org.cy/CyOSH2025

Για τυχόν διευκρινίσεις, μπορείτε να επικοινωνείτε με την Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΑΥΚ, στο τηλέφωνο 99492645. ■





Γράφει και επιμελείται ο Κυριάκος Κτωρίδης



δημόσιος
Υπάλληλος



ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΜΑΪΟΥ 2025

15

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Η ΑΕΚ Κυπελλούχος μετά από επτά χρόνια 'ξηρασίας'

Η χρονιά έκλεισε με τον καλύτερο τρόπο για την ΑΕΚ, αφού η ομάδα της Λάρνακας κατέκτησε το Κύπελλο, νικώντας στον τελικό του Σαββάτου, στο ΓΣΠ, την πρωταθλήτρια ομάδα της Πάφου με 5-4 στη 'ρωσική ρουλέτα' των πέναλτι, αφού στην κανονική του διάρκεια όσο και στην παράταση το παιχνίδι έληξε με λευκή ισοπαλία (0-0).

Έτσι ο 82ος τελικός και ο 3ος στην ιστορία της ΑΕΚ, πήρε θέση στη βιτρίνα της ομάδας της Λάρνακας, μετά από επτά χρόνια και συγκεκριμένα όταν κέρδισε το 2018 τον Απόλλωνα με 2-1. Οι ποδοσφαιριστές, η τεχνική ηγεσία, η διοίκηση και ο κόσμος της το χάρηκαν και πανηγύρισαν με την ψυχή τους την επιτυχία που κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες της Κυριακής 25 Μαΐου του 2025.

Η Λάρνακα φόρεσε τα γιορτινά της και η ΑΕΚ ύψωσε το τρόπαιο μέσα σε παραλήρημα. Από το ΓΣΠ, οι πανηγυρισμοί μεταφέρθηκαν κατευθείας στο 'σπίτι' της ομάδας. Η 'Αρένα' μετατράπηκε σε τόπο... ιερής λατρείας...

Γιορτή στο φινάλε

Μετά το τέλος της αναμέτρησης έγινε η νύκτα μέρα με τα βεγγαλικά που ετοίμασαν οι διοργανωτές του τελικού. Οι παίκτες της ΑΕΚ πανηγύριζαν σαν παιδιά την κατάκτηση του τροπαίου, ενώ ο κόσμος τους στις κερκίδες ζούσε στιγμές απέραντης χαράς. Τεχνικό τιμ και Διοίκηση των Λαρνακέων αποθεώθηκαν από τον κόσμο.



Δεν ήταν απλώς χαρά. Ήταν υπερηφάνεια. Ήταν ανακούφιση. Ήταν το ξέσπασμα μιας πορείας που συχνά σταματούσε, λίγο... πριν από το τέρμα. Αυτή τη φορά, η διαδρομή ολοκληρώθηκε όπως έπρεπε.

Το Κύπελλο έφερε την έκρηξη συναισθημάτων, που για χρόνια περίμεναν. Για μια ομάδα που είχε φτάσει πολλές φορές στην πηγή, αλλά δεν έπινε νερό, αυτή η βραδιά ήταν κάτι πολύ περισσότερο από μια νίκη. Η ΑΕΚ επέστρεψε στους τίτλους κι αυτή τη φορά δεν έμεινε μονάχα στη διεκδίκησή τους. Το έκανε δικό της! Ο αγώνας...

Ένας από τους πιο φτωχούς τελικούς Κυπέλλου ήταν το βράδυ του Σαββάτου. Ο τελικός στο ΓΣΠ δεν είχε ποιότητα, ρυθμό, ευκαιρίες ή συγκινήσεις και σταδιακή πορεία προς τα πέναλτι. Με 'ήρωα' τον Ζλόταν Αλομέροβιτς που απέκρουσε δύο πέναλτι στη διαδικασία της 'ρωσικής ρουλέτας', οι 'κίτρινοπράσινοι' πανηγύρισαν το Κύπελλο σε βάρος της πρωταθλήτριας Κύπρου.

Όπως αναφέραμε και πιο πάνω, ο αγώνας δεν διεκδίκησε δάφνες ποιότητας, αλλά αυτό δεν απασχολεί κανέναν. Η ουσία είναι ο τίτλος, ο οποίος φέρνει πολλά οφέλη στην ομάδα του Χένινγκ Μπεργκ.



Κυπελλούχος η ΑΕΚ, λύγισε την Πάφος FC στα πέναλτι και ξεδίψασε μετά από 7 χρόνια!

Θυμίζουμε ότι τις προηγούμενες δύο φορές που κέρδισε το Κύπελλο η ΑΕΚ, ήταν στην κανονική διάρκεια των αγώνων. Το 2004 με την ΑΕΛ και το 2018 με τον Απόλλωνα. Και στους δύο τελικούς επικράτησε με 2-1. Όπως και το φετινό τρόπαιο, έτσι και τα προηγούμενα δύο, η ΑΕΚ τα πανηγύρισε μέσα στο ΓΣΠ.

Το πρώτο μεγάλο όφελος για τους Λαρνακείς είναι βέβαια ο τίτλος. Το δεύτερο έχει να κάνει με το Ευρωπαϊκό εισιτήριο, καθώς η ΑΕΚ θα παίξει στα προκριματικά του Πουρόπα Λιγκ. Εάν δεν κατακτούσε το τρόπαιο θα έπαιζε στα προκριματικά του Κόνφερενς Λιγκ. Το πρώτο ματς είναι προγραμματισμένο για τις 10 Ιουλίου η ρεβάνς στις 17 του ίδιου μήνα. Η κλήρωση του Α' και του Β' προκριματικού θα γίνει στις 18 Ιουνίου.

Η πορεία της προς την κατάκτηση του Κυπέλλου

Άρχισε τις υποχρεώσεις της από την πρώτη φάση της διοργάνωσης και για να φτάσει στον τελικό πέ-

ρασε από τέσσερις προκριματικές φάσεις. Συνολικά σε πέντε αγώνες κέρδισε τους τέσσερις και έφερε μία ισοπαλία. Διατήρησε το μηδέν παθητικό σε τέσσερις αγώνες. Πέτυχε 18 τέρματα και δέχτηκε μόνο ένα, από την Ομόνοια, στον επαναληπτικό της ημιτελικής φάσης στο 'Αρένα'. Πιο παραγωγικό το δεύτερο ημίχρονο των αγώνων της όπου πέτυχε δέκα τέρματα.

Α' φάση: ΑΕΚ - Αχυρώνας/Ονήσιλος 5-0

Β' φάση: ΑΕΚ - ΠΑΕΕΚ 8-0

Προημιτελική φάση: Ένωση Παραλιμνίου - ΑΕΚ 0-3

Ημιτελική φάση: Ομόνοια - ΑΕΚ 0-0, ΑΕΚ - Ομόνοια 2-1.

Στεναχώρια, αλλά συνεχίζει να ... Ονειρεύεται!

Ο χαμένος τελικός του Κυπέλλου είναι λογικό να φέρει στεναχώρια στις τάξεις της Πάφου. Το συγκρότημα του Καρθέδο δεν κατάφερε να υπερασπιστεί τον τίτλο που κατέκτησε την προηγούμενη χρονιά (Ομόνοια 3-0). Μαζί με το Κύπελλο χάθηκε και η ευκαιρία για το νταμπλ. Πέραν της στεναχώριας για το αποτέλεσμα του αγώνα με την ΑΕΚ, στη Πάφο υπάρχει μεγάλη υπερηφάνεια και ικανοποίηση για το πώς κύλησε η αγωνιστική περίοδος.

Η σεζόν 2024-2025

Η σεζόν 2024/25 θα μείνει για πάντα χαραγμένη στην ιστορία της Πάφου και στη μνήμη των φιλάθλων της. Η Παφιακή ομάδα, η οποία άρχισε την πορεία της από τις 13 Ιουνίου 2024 που έκανε τα πρώτα βήματα της προετοιμασίας της στο προηγούμενο καλοκαίρι, κατάφερε να διανύσει μια αγωνιστική χρονιά γεμάτη επιτεύγματα και συγκινήσεις, δίνοντας το 'παρών', σε 60 επίσημους αγώνες σε Κύπρο και Ευρώπη.

Με αποκορύφωμα την κατάκτηση του πρώτου πρωταθλήματος στην ιστορία της, την εντυπωσιακή πορεία μέχρι τους '16' του Πουρόπα Λιγκ και τη συμμετοχή στον τελικό Κυπέλλου για δεύτερη σερί σεζόν, η Πάφος είχε μια σεζόν γεμάτη από... διαπιστευτήρια, επιβεβαιώνοντας πως πλέον ανήκει στους μεγάλους του κυπριακού ποδοσφαίρου. Η πικρία για την απώλεια του δεύτερου τίτλου δεν μειώνει τη συνολική εικόνα μιας σεζόν γεμάτη ένταση, συγκινήσεις και σταθερή πρόοδος.

Η Πάφος ωρίμασε και οργανωτικά... Παράλληλα, οι φίλαθλοι της στάθηκαν βράχος στήριξης, δίνοντας παλμό στην πορεία της ομάδας, εντός και εκτός γηπέδων. Με το βλέμμα ήδη στην επόμενη σεζόν, ο πήχης ανεβαίνει ακόμη ψηλότερα. Για την Πάφο, το ταξίδι συνεχίζεται με πίστη, φιλοδοξία και... Παφίτικο πάθος. Η επόμενη πρόκληση, τα προκριματικά του Τσιάμπιονς Λιγκ.

Η πρωταθλήτρια Κύπρου θα αρχίσει στα προκριματικά του Τσιάμπιονς Λιγκ, ξεκινώντας από το δεύτερο προκριματικό γύρο. Με βάση τη βαθμολογία της ΟΥΕΦΑ, η Πάφος θα βρίσκεται στους 'αδύνατους'. Η κλήρωση θα πραγματοποιηθεί στις 18 Ιουνίου με το πρώτο Ευρωπαϊκό ματς να ορίζεται για τις 22-23

Ιουλίου και τη ρεβάνς στις 29-30 του ίδιου μήνα.

Η πορεία της προς τον τελικό του Κυπέλλου

Για να φτάσει στο μεγάλο ραντεβού του τελικού πέρασε από τρεις προκριματικές φάσεις και μετά από τέσσερις αγώνες έκλεισε θέση στο Στάδιο ΓΣΠ. Στην κανονική διάρκεια των αγώνων, αλλά και στην παράταση η Πάφος πέτυχε οκτώ συνολικά τέρματα και δέχτηκε τέσσερα. Πιο παραγωγικό το δεύτερο ημίχρονο των αγώνων της, όπου πέτυχε πέντε τέρματα. Στα αξιοσημείωτα το γεγονός ότι, όπως και πέρσι, στην ημιτελική φάση αναμετρήθηκε πάλι με τον Απόλλωνα και ισάριθμες φορές τον απέκλεισε. Είναι η Πέμπτη φορά φέτος που αναμετρήθηκε με την ΑΕΚ μετά τις τέσσερις στο πρωτάθλημα.

Β' φάση: Πάφος - Άρης 1-1 (5-4 πέναλτι).

Προημιτελική φάση: ΑΠΟΕΛ - Πάφος 1-1 (4-5 πέναλτι).

Ημιτελική φάση: Πάφος - Απόλλων 4-2, Απόλλων - Πάφος 0-2.

Εθνική Κύπρου

Το 2025 η Εθνική Κύπρου θα συμμετάσχει στον 8ο προκριματικό όμιλο του Μουντιάλ 2026 με αντιπάλους το Σαν Μαρίνο, τη Βοσνία, την Αυστρία και τη Ρουμανία. Το πρόγραμμα της Εθνικής περιλαμβάνει οκτώ επίσημους αγώνες, ενώ θα δώσει και δύο φιλικά, ένα τον Ιούνιο, την Παρασκευή 6 του μήνα με την Βουλγαρία. Η Εθνική μας στα δύο πρώτα ματς, με Σαν Μαρίνο και Βοσνία, κέρδισε με 2-0 και έχασε με 3-1 αντίστοιχα. Το επόμενο παιχνίδι είναι στις 10 Ιουνίου με αντίπαλο τη Ρουμανία, εκτός έδρας, για την 3η αγωνιστική, η οποία στο πρώτο ματς έχασε από τη Βοσνία με 0-1, ενώ συνέτριψε το Σαν Μαρίνο με 5-1.

Στις 6 Σεπτεμβρίου και πάλι εκτός έδρας για την 4η αγωνιστική με την Αυστρία και τρεις μέρες μετά (9 Σεπτεμβρίου), θα φιλοξενήσουμε τη Ρουμανία. Η Αυστρία δεν έπαιξε ακόμα λόγω των υποχρεώσεων της στα πλέι-οφ του πρωταθλήματος Εθνών (Nation League). Στη συνέχεια, 9 Οκτωβρίου στο ΓΣΠ με αντίπαλο τη Βοσνία, στις 12 Οκτωβρίου εκτός με το Σαν Μαρίνο και στην τελευταία αγωνιστική 15 Νοεμβρίου θα έχουμε εντός έδρας την Αυστρία.

Να θυμίσουμε, ότι η πρώτη ομάδα του Ομίλου θα προκριθεί στην τελική φάση του Μουντιάλ 2026. Οι ομάδες που θα τερματίσουν στην 2η θέση των ομίλων, θα αγωνιστούν στα play-offs.

Προπονητής της Εθνικής μας είναι ο Απόστολος Μάντζιος. ■

Γερμανία - Πορτογαλία - Ισπανία - Γαλλία, διεκδικούν το τρόπαιο του Nations League

Τέσσερις Εθνικές ομάδες θα διεκδικήσουν το τρόπαιο του Nations League στις 4 και 5 Ιουνίου στη Alliaz Arena. Δείτε τις ημερομηνίες των ημιτελικών αλλά και του μικρού και του μεγάλου τελικού.

Τα προημιτελικά του Nations League ολοκληρώθηκαν εδώ και δύο μήνες περίπου με την Γερμανία, τη Πορτογαλία, την Ισπανία και τη Γαλλία να διεκδικούν το τρόπαιο στα γερμανικά γήπεδα.

Οι δύο ημιτελικοί και ο μεγάλος τελικός θα γίνουν στη Allianz Arena, ενώ ο μικρός τελικός στο γήπεδο της Στουτγάρδης.

Τα ζευγάρια των ημιτελικών

Οι ημέρες των αγώνων

4/6, 21.45: Γερμανία - Πορτογαλία

5/6, 21.45: Ισπανία - Γαλλία

Μικρός τελικός και Μεγάλος τελικός

8/6, 16.00 (Μ.Τ.) και 8/6, 21.45 (Μ.Τ.). ■

Ικανοποίηση για τη λειτουργία των νοσοκομείων εξέφρασε σε επίσκεψή του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Πρότυπο νοσηλευτικού Ιδρύματος χαρακτήρισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Χριστοδουλίδης το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας το οποίο επισκέφθηκε στις 11 Μαΐου, όταν επίσης ανακοίνωσε ότι στις 2 Ιουνίου ξεκινά η λειτουργία Κέντρου Ταχείας Διακίνησης στο Νοσοκομείο Πάφου.

Σε δηλώσεις του στους δημοσιογράφους, στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, όπου επισκέφθηκε το Ιατρείο Ταχείας Διακίνησης στο Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξέφρασε την ικανοποίησή του, όχι μόνο για αυτά που είδα, αλλά πολύ περισσότερο –και ευτυχώς υπάρχουν πολλοί αυτόπτες μάρτυρες– για αυτά που άκουσα από ασθενείς που αναμένουν, ασθενείς που ήδη έχουν εξεταστεί, για τον χρόνο, την ποιότητα, αλλά και τον επαγγελματισμό. Πρόσθεσε ο ΠτΔ:

«Χαίρομαι για όσα είδα και πολύ περισσότερο για όσα άκουσα από τον κόσμο εδώ στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, το οποίο είναι πρότυπο. Το νοσοκομείο βρίσκεται υπό διαπίστευση από Οργανισμό με πολύ υψηλά πρότυπα, αξιολογείται και μπορώ να σας πω ότι η μέχρι στιγμής αξιολόγηση δείχνει ελάχιστες αποκλίσεις από διεθνή νοσοκομεία. Και να είστε σίγουροι ότι η όποια απόκλιση, έστω και μία να υπάρχει, θα υλοποιηθεί, γιατί το νοσοκομείο μας θα γίνει state-of-the-art και θα ακολουθήσουν και τα άλλα νοσοκομεία της Κύπρου.

Λειτουργεί και η Κλινική Βραχείας Νοσηλείας για περιστατικά, για τα οποία ίσως χρειαστούν κάποιοι να μείνουν στο νοσοκομείο για οκτώ-δέκα ώρες, δηλαδή δεν χρειάζεται να πάνε στους θαλάμους. Είναι κάτι, το οποίο πρέπει να παρακολουθείται, άρα υπάρχει ξεχωριστά από τις Πρώτες Βοήθειες, ενώ λειτουργεί και το Τμήμα Παιδιών. Τα παιδιά δεν αναμένουν στην ίδια γραμμή που αναμένουν οι ενήλικες. Χαίρομαι που μίλησα με γονείς που είναι εδώ για την ανταπόκριση που υπάρχει από πλευράς των γιατρών και γενικότερα του νοσοκομείου.

Την ίδια στιγμή, υπάρχει και το Κέντρο Τραύματος, του οποίου κάναμε τα εγκαίνια. Ένα κέντρο αριστείας για τα πολύ δύσκολα περιστατικά, συνήθως ως αποτέλεσμα δυστυχημάτων.»

Ο ΠτΔ δήλωσε ότι οι τομείς της Υγείας και της Παιδείας είναι δύο τομείς στους οποίους η Κυβέρνηση επεν-



δύει συνεχώς και υπενθύμισε συγκεκριμένες αποφάσεις, για επενδύσεις στα νοσοκομεία και ειδικότερα στις Πρώτες Βοήθειες ύψους 126 εκατ. ευρώ. Πρόσθεσε ότι η νέα ιδέα για τα Κέντρα Ταχείας Διακίνησης, για να αποφορτιστούν τα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών και να επικεντρωθούν αποκλειστικά στα δύσκολα περιστατικά, θα συνεχισθεί. Ξεκινά στις 2 Ιουνίου στο Νοσοκομείο Πάφου και θα επεκταθεί σε όλα τα νοσοκομεία. Εξέφρασε τη χαρά του, γιατί η σκληρή δουλειά που γίνεται, το προσωπικό που υπάρχει, οι γιατροί που είναι στα νοσοκομεία μας, τα αναβαθμίζουν εκεί που πρέπει να είναι.»

Ανάφερε επίσης ο ΠτΔ ότι σε τρεις διαφορετικές περιπτώσεις οι ίδιοι οι ασθενείς του είπαν ότι μόλις ήρθαν στο ΓΝΛ, η εξυπηρέτηση ήταν άμεση. Το ίδιο με την κλινική για τα παιδιά που είναι και σαββατοκύριακο, όπου υπάρχει περαιτέρω φόρτος εργασίας, λόγω των δεδομένων που υπάρχουν εκτός του νοσοκομείου.

Είναι κάτι, είτε που ειλικρινά είναι από τα θέματα, για τα οποία είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένος από αυτά που άκουσε από τον κόσμο. Δεν μου τα ανέφεραν οι γιατροί, για να μου παρουσιάσουν μια διαφορετική κατάσταση πραγμάτων. Ήταν από τον κόσμο, από ασθενείς, τόνισε.

Συμπλήρωσε ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης ότι χαιρέται για τη μεγάλη προσπάθεια για να αναβαθμιστούν ακόμη περισσότερο τα νοσοκομεία μας, για τα οποία υπάρχει και μια άλλη διάσταση, ο εξοπλισμός που υπάρχει στα δημόσια νοσηλευτήρια είναι εξοπλισμός τελευταίας τεχνολογίας και θύμισε ότι, μεγαλώνοντας, τα νοσοκομεία ήταν εκεί που κατέληγαν τα δύσκολα περιστατικά. Αυτό συνεχίζει να γίνεται. Είμαστε εδώ, είτε, θα στηρίζουμε ακόμη περισσότερο τα νοσοκομεία μας. ■

Τι είπαν... Τι έγραψαν

Ο επαναπατρισμός και η επανένταξη του κυπριακού ταλέντου είναι αναπόσπαστο μέρος του ευρύτερου μας σχεδιασμού για την εξέλιξη και το μέλλον της πατρίδας μας.

Νίκος Χριστοδουλίδης,
Πρόεδρος Κυπριακής Δημοκρατίας.



Στεκόμαστε διαχρονικά με αλληλεγγύη στο πλευρό της Αρμενίας και του Αρμενικού λαού και ειδικότερα σε ό,τι αφορά την πορεία και πλήρη ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε κάθε προσπάθεια για επικράτηση του δικαίου και της ειρήνης.

Αννίτα Δημητρίου,
Πρόεδρος της Βουλής.



Πρέπει να οικοδομήσουμε εμπιστοσύνη και ο τρόπος είναι ακούγοντας και τους δύο ηγέτες και τις ανησυχίες τους. Θα εργαστούμε, θα κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ για να δώσω μια γέφυρα για να έχουμε αποτελέσματα.

Μαρία Ανχελά Ολγκίν,
Προσωπική Απεσταλμένη του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για την Κύπρο.



Η άμεση ανταπόκριση των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, σε μια δύσκολη συγκυρία, είναι απτή απόδειξη της στρατηγικής σημασίας των διμερών μας σχέσεων. Τα ΗΑΕ αποτελούν χώρα με κρίσιμο γεωπολιτικό ρόλο και ηγέτιδα δύναμη στον φίλο αραβικό κόσμο. Η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίζει την προσπάθεια αναβάθμισης των σχέσεων της με γνώμονα τα συμφέροντά μας. Η σημερινή εξέλιξη αποτελεί έμπρακτη απόδειξη αποτελεσματικής πολιτικής και διπλωματικής δράσης.

Κωνσταντίνος Κόμπος,
Υπουργός Εξωτερικών.



Γνωρίζουμε ότι χωρίς πρωτοβουλίες, χωρίς διαρκή διεκδίκηση, το άδικο κινδυνεύει να μετατραπεί σε κανονικότητα. Και αυτό δεν μπορούμε να το επιτρέψουμε. Ούτε ως Κυβέρνηση, ούτε ως πολίτες. Εργαζόμαστε για μια λύση στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και σύμφωνη με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο. Για ένα κράτος κανονικό, χωρίς αναχρονιστικές ξένες εγγυήσεις και παρεμβατικά δικαιώματα. Για μια Κύπρο ελεύθερη, ευρωπαϊκή, ειρηνική. Αυτή η διεκδίκηση δεν είναι ανέφικτη. Έχει προκλήσεις. Είναι δύσκολη. Είναι απαιτητική. Αλλά είναι δίκαιη. Και το δίκαιο, όταν υποστηρίζεται με επιχειρήματα, συνέπεια και θάρρος, δεν πεθαίνει. Αντίθετα, δικαιώνεται.

Κωνσταντίνος Λετυμπιώτης,
Κυβερνητικός εκπροσωπος.



Το γεγονός ότι το προσδόκιμο ζωής αυξάνεται, ως αποτέλεσμα της εξέλιξης της ιατρικής επιστήμης και της βελτίωσης των συστημάτων φροντίδας, είναι αδιαμφισβήτητο. Ο πληθυσμός γηράσκει. Αυτό συνεπάγεται σημαντικές ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις. Οφείλουμε να ανταποκρινόμαστε και στα δύο. Εκείνο που δεν θα πρέπει ποτέ να ξεχνάμε είναι ότι η Τρίτη Ηλικία αφορά όλους μας, τον κάθε ένα και την καθεμία ξεχωριστά. Σήμερα αφορά εκείνους που έθεσαν τα θεμέλια της κοινωνίας, που εμείς σήμερα απολαμβάνουμε. Αύριο θα αφορά εμάς, τα παιδιά μας και όλες τις γενιές που θα ακολουθήσουν.

Μαριλένα Ευαγγέλου,
Υφυπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας.



Η επικαιρότητα
του ΜΑΘ